

Årsrapport 2023

Forord – 2023

Året 2023 markerte starten på en tid som krever et taktskifte i utviklingshastigheten. At kollektivaktørene gir innbyggerne bevegelsesfrihet gjennom nye mobilitetstjenester, sømløs integrasjon av dagens rutesatte tilbud med delte mobilitetsformer og selvstyrte transportmidler kommer stadig nærmere. Samtidig peker de fleste rapporter på at skal Norge nå nasjonens klimamål og forpliktelser, må kollektivtrafikken få en betydelig større plass i samfunnsutviklingen.

Det er tydelig at drivere som klima- og naturkrisen, utfordringen med å opprettholde bærekraftige lokalsamfunn, den teknologiske utviklingen, dyrtid og en usikker nasjonaløkonomi tvinger frem behov for ett mer forpliktende og omfattende samarbeid i sektoren.

Kollektivsektoren har lenge samarbeidet for å møte fremtiden, både gjennom konkrete samarbeidsprosjekter og uformelle arenaer, og det ble tydelig for oss at dette måtte forsterkes ytterligere. Kollektivåret 2023 ble derfor preget av tettere samarbeid på flere fronter.

Kollektivtrafikkforeningens medlemmer er derfor godt posisjonert for å lykkes med dette taktskiftet takket være kultur og kompetanse for å utvikle kundeorienterte digitale tjenester, innfasing av en verdensledende andel utslippsfrie transportmidler, og tydelige ambisjoner om å utvide rollen sin fra tradisjonelle kollektivselskap til mobilitetstilbydere.

Et tettere og mer forpliktende samarbeid:

Den store oppgaven gjennom året var å berede grunnen for å skape ett tettere og mer forpliktende samarbeid, og derfor ble prosjektet «Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet» satt i gang. Gjennom arbeidet i prosjektet ble medlemmene enige om at ett felles nasjonalt samarbeid for digital tjenesteutvikling hvor alle deltar er svært viktig for å møte fremtiden. Det arbeides videre for å definere hvilken innretning og omfang dette samarbeidet skal ha. Det vil også legges grunnlaget for at kollektivaktørene blir en premissgiver i utviklingen av fremtidens mobilitetslandskap, bestående av private og offentlige aktører som sammen utvikler fremtidens kundeorienterte mobilitetstjenester.

Samarbeid også eksternt

Året 2023 har også eksternt stått i samarbeidets tegn. Vi har hatt mye og god dialog med flere andre aktører; KS med Samferdselssjefkollegiet og Fagnettverket for mobilitet, NHO Transport, alle fagforeningene, med våre nordiske kolleger i deres kollektivtrafikkforeninger, UITP og med andre organisasjoner. Vi ser at vi blir spurt om å delta i mange høringer og blir invitert til å komme for å snakke om kollektivtrafikk i ulike sammenhenger.

Kollektivløftet:

I 2023 utarbeidet Kollektivtrafikkforeningen et høringssinnspill til den nye Nasjonale transportplan 2025-2036. Vi mener det er fullt mulig å skape en enklere reisehverdag og innfri klima- og bærekraftsmål, på en langt mer kostnadseffektiv måte enn i dag. Det forutsetter imidlertid vilje til å tenke nytt. Hvis dagens rammer og prioriteringer videreføres, slik prioriteringsoppdragene i stor grad legger opp til, er det urealistisk å forvente andre resultater enn i dag.

Vi mener føringene som regjeringen har satt for NTP, tilsier at markedsandelen til kollektivtrafikk og nye delte mobilitetstjenester må gjøre et stort hopp frem mot 2030, og ta store markedsandeler fra privatbilen, særlig i byene. Det vil spare tid og penger for den enkelte innbygger, og gi økte inntekter til kollektivtilbudet, samtidig som man kan unngå kostbare infrastrukturinvesteringer for samfunnet. Skal kollektivtrafikken bidra til dette trenger vi derfor et nasjonalt løft for kollektivtrafikken.

Tips! I denne årsrapporten har vi lenker til rapporter, referat, presentasjoner og så videre. Alle lenker det henvises til med grønne knapper lik den du ser under her, finner du på våre nettsider kollektivtrafikk.no

kollektivtrafikk.no →

Har norsk transportpolitikk gått i luksusfellen?

Gjennom arbeidet i 2023 fikk vi opp svært interessante tall for hvor mye penger norske husholdninger bruker på privatbil i året. Under Kollektivkonferansen 2023 presenterte vi disse tallene, som viser at husholdningene bruker 252 mrd. kr på transport, og av dette går det hele 200 mrd. til privatbil, kun 13 mrd. eller 5 % til kollektivtrafikk.

Vi har altså et transportsystem i Norge som i praksis forutsetter at svært mange må bruke store summer på å eie egen bil. Og ikke bare én, men to. Hvis vi ser for oss at et styrket kollektivtilbud betyr at 25 % av disse kan kvitte seg med bil nummer to, så ville dette frigjort hele 16 milliarder kroner som kunne blitt brukt til sparing i husholdningene og økte inntekter for kollektivtrafikken.

Kollektivkonferansen 2023

Med publikumsrekord, fullstappet sal med 478 deltagere samt 200 som fulgte sendingen digitalt, ble Kollektivkonferansen 2023 en fest fra start til slutt. Kollektivkonferansen er med dette bransjens viktigste møteplass, og vi er stolte over at den er blitt et sted vi løfter oss som bransje, skaper oppmerksomhet og stolthet for kollektivtrafikken og skaper allianser for videre utvikling.

Busworld og sjåførsikkerhet

Med fare for å ta med noe og ikke alle spennende og viktige ting som har skjedd i 2023 ønsker jeg å løfte fram vår internasjonale satsing på Busworld spesielt. Etter flere alvorlige ulykker i Norge de senere årene, reiste en samlet norsk bussbransje med samferdselsminister Jon-Ivar Nygård i spissen til Europas største bussmesse for å kreve strengere sikkerhetsløsninger for sjåfører, passasjerer og myke trafikanter. Samarbeidet med Samferdselsdepartementet og med hele bransjen som Kollektivtrafikkforeningen dro i gang var viktig for denne saken, og vil være noe vi skal bygge videre på framover også i andre sammenhenger.

Alt det vi har arbeidet med gjennom året har vist oss at kollektivtrafikken har et enormt potensial, og at den vil få større og større betydning for samfunnet i årene framover.

Vi takker for samarbeidet i 2023, og gleder oss til et 2024 som vi håper blir året for et betydelig Kollektivløft.

Olov Grøtting,

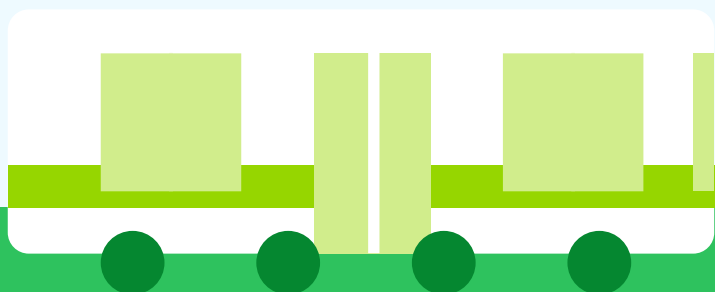
Daglig leder

Innhold

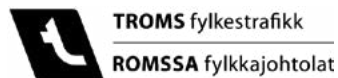
1. Hvem vi er	5				
1.1 Medlemmer pr. 31.12.2023	6				
1.2 Styret	7				
1.3 Sekretariatet	8				
2. Hva vi gjør	9				
2.1 Strategi og handlingsplan	10				
2.2 Gjøre hverandre gode	13				
2.2.1 Aktivitet i komiteer og forum	13				
Kontraktskomiteen.....	13				
Materiell- og miljøkomiteen.....	14				
Mobilitets- og markedskomiteen.....	15				
Bestillingstransportforum.....	16				
Båt- og ferjeforum.....	17				
Complianceforum.....	18				
Kommunikasjonsforum.....	19				
Markedsforum.....	20				
Skoleskyssforum.....	21				
Storbyforum.....	22				
Strategi- og utviklingsforum.....	23				
Topplederforum og direktørmøter.....	24				
Økonomiforum.....	25				
2.2.2 Arbeidsgrupper og nettverk	26				
Mikromobilitetsnettverk.....	26				
Personvernnettverk.....	26				
Prosjektgruppe for «Veien videre for felles samarbeid».....	26				
Sjåførsikkerhet.....	26				
2.2.3 Kollektivbarometeret	27				
2.2.4 Eksternt samarbeid	29				
KS, samferdselssjefkollegiet og fagnettverk for mobilitet.....	29				
Samarbeid med NHO Transport.....	29				
Senter for et aldersvennlig Norge.....	30				
Statens vegvesen.....	30				
Nordic Mobility Group.....	30				
UITP.....	30				
ITS NORWAY.....	31				
Arbeidsgruppe for «Veileder for dialog mellom arbeidstager og oppdragsgiver».....	31				
Dialog mellom Sjøfartsdirektoratet, NHO Sjøfart, Statens Vegvesen og Kollektivtrafikkforeningen.....	31				
Bus Nordic.....	31				
2.3 Øke oppmerksomhet og kunnskap om kollektivtrafikken	32				
2.3.1 Årets temaområde	32				
2.3.2 Kollektivkonferansen 2023 Bærekraftig mobilitet for alle	33				
2.3.3 Kollektivprisen og lldsjelprisen 2023	36				
2.3.4 Kurs og seminarer	37				
Anskaffelsesseminaret 2023.....	37				
Mobilitet 2023.....	37				
Studietur til Helsinki.....	37				
Arendalsuka 2023.....	38				
Introduksjonskurset 2023.....	39				
Bus driver safety seminar på Busworld.....	39				
2.3.5 Kommunikasjon	40				
Kollektivtrafikk.no.....	41				
Sosiale media.....	42				
2.3.6 Markedsoversikt	43				
2.3.7 Høringer og innspill	44				
2.4 Øke innovasjons- og gjennomføringsevnen	45				
2.4.1 Utfordringer og langsiktig mål bilde	45				
2.4.2 Prosjektet «Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet»	46				
2.4.3 Veien videre for felles samarbeid	47				
2.4.4 PLUSS1	48				
2.4.5 Status for kollektivtrafikken i Norge	48				
2.4.6 Analyseprosjektet «Bil nr. 2»	48				
2.4.7 Arbeid med ny nasjonal transportplan	49				
3. Året i Kollektivtrafikkforeningen	50				

1. Hvem vi er

Kollektivtrafikkforeningen er en nasjonal bransjeorganisasjon for offentlige aktører som planlegger, kjøper og markedsfører mobilitetstjenester. Ved at våre medlemmer samarbeider og deler kompetanse og erfaringer med hverandre, finner de felles løsninger på felles utfordringer. Sammen skaper vi bærekraftig bevegelsesfrihet og forenkler folks liv. Det gir bedre utnyttelse av samfunnets ressurser, bedre tjenester for den enkelte reisende, og mer bærekraftige byer og lokalsamfunn.

1.1 Medlemmer pr. 31.12.2023

1.2 Styret

«Styret har ansvar for å følge opp generalforsamlingens vedtak, godkjenne budsjett, godkjenne opptak av nye medlemmer og påse at sekretariatet utfører sine oppgaver»

(fra Kollektivtrafikkforeningens vedtekter).

På generalforsamling 30.03.2023 ble Siv Wiken (AKT) gjenvalgt som leder, Trond Myhre (Vestfold og Telemark fylkeskommune) gjenvalgt som styremedlem, mens Grete Fuglem Tennås (AtB) ble valgt som nytt styremedlem og Ole Håkon Haraldstad valgt som nytt 2. varamedlem til styret. Øvrige styremedlemmer var ikke på valg. For valgkomiteen tok Kurt Bones (Troms fylkestrafikk) og Tone Øverli (Nordland f.k.) gjenvalg, mens Stig Helle Tautra (FRAM) ble nytt medlem og Kjersti Danielsen Nordgård (Brakar) nytt varamedlem. Stig Helle Tautra ble valgt som komiteleder.

Styret hadde 7 møter i 2023, og består pr 31.12.2023 av følgende medlemmer:

Siv E. Wiken
Styreleder

Adm. direktør
Agder Kollektivtrafikk

Bernt R. Jenssen
Nestleder

Adm. direktør
Ruter

Edith Kristin Nøkling
Styremedlem

Direktør
Kolumbus

Målfrid Vik Sønstabø
Styremedlem

Adm. direktør
Skysst

Grete Fuglem Tennås
Styremedlem

Adm. direktør
AtB

Trond Myhre
Styremedlem

Seksjonsleder
Kollektiv og mobilitet
Vestfold og Telemark
Fylkeskommune

Lars Baukhol
Varamedlem

Seksjonssjef
Innlandstrafikk

Ole Håkon Haraldstad
Varamedlem

Leder divisjon
samferdsel Finnmark
fylkeskommune

1.3 Sekretariatet

Kollektivtrafikkforeningens sekretariat består av fem fast ansatte personer, totalt 4,6 årsverk. De fast ansatte er Olov Grøtting, Daniel Rees, Reidun Kvitberg Gulliksen, Elisabeth Helene Berge og Håvard Sagbakken Saanum.

Daniel Rees kom til sekretariatet i januar 2023, og jobber i en 80 % stilling.

Håvard Sagbakken Saanum var engasjert i en 50 % stilling ut juni 2023, og har siden vært fast ansatt i 80 % stilling.

Det har ikke blitt rapportert om skader eller ulykker ved arbeidsplassen. Etter styrets oppfatning har arbeidsmiljøet i Kollektivtrafikkforeningen vært bra. Kollektivtrafikkforeningen har som mål å være en arbeidsplass der det råder likestilling. Pr. 31.12.2023 er det tre kvinner og to menn ansatt i sekretariatet. Styrets faste medlemmer består av fire kvinner og to menn, mens begge de to vara-medlemmene er menn. Kollektivtrafikkforeningen vil forhindre diskriminering som følge av nedsatt funksjonsevne, etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, religion eller livssyn.

Ansatte i Kollektivtrafikkforeningen pr 31.12.2023:

Olov Grøtting
Daglig leder

Daniel Rees
Spesialrådgiver

Elisabeth Helene Berge
Seniorrådgiver

Reidun Kvitberg Gulliksen
Seniorrådgiver

Håvard Sagbakken Saanum
Rådgiver

2. Hva vi gjør

2.1 Strategi og handlingsplan

Kollektivtrafikkforeningens verdier:

Vi skal:

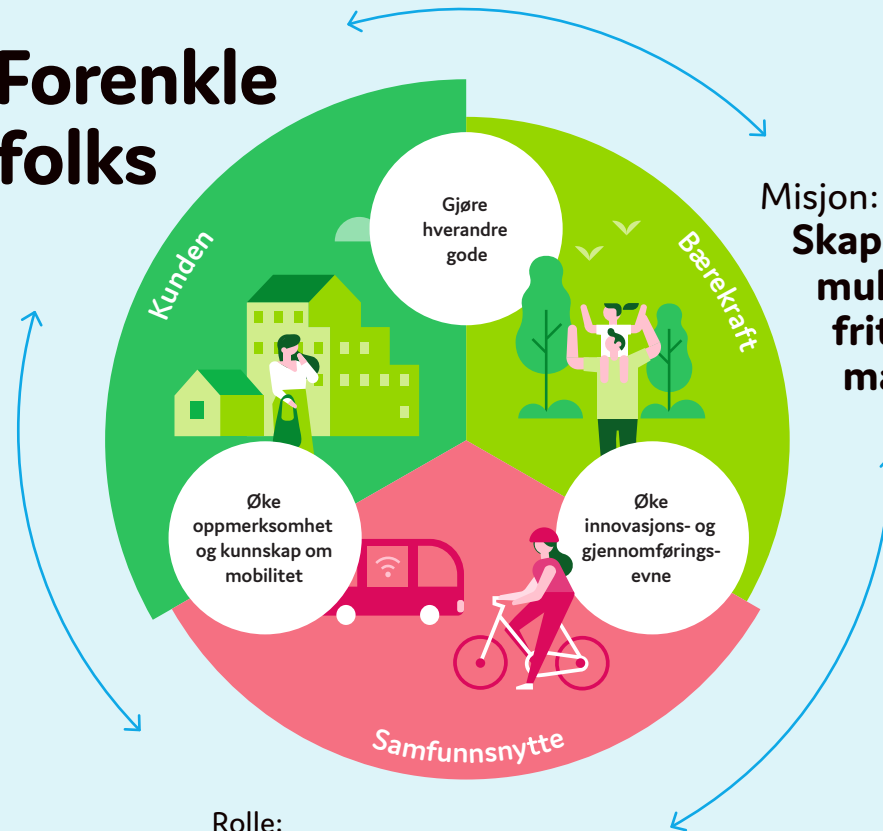
- Være samlende for hele bransjen
- Være åpen mot hverandre og mot omverdenen
- Dele med hverandre
- Lære av hverandre og av andre nasjonale og internasjonale aktører
- Være innovative og bidra til framtidsrettede mobilitetsløsninger.

Kommunikasjon:

I kommunikasjon er egenskapene våre at vi er åpne, engasjerte, fremoverlente og relevante. Stilen er saklig, engasjerende og kundenær.

Visjon:

Forenkle folks

Misjon:

Skape stadig bedre mulighet til å bevege seg fritt på en bærekraftig måte.

Rolle:

Være arkitekten bak løsninger som knytter ulike mobilitetsløsninger sammen med kundebehovet.

FN's bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å stoppe klimaendringene innen 2030. Kollektivbransjens arbeid støtter direkte opp om flere av målene og delmålene.

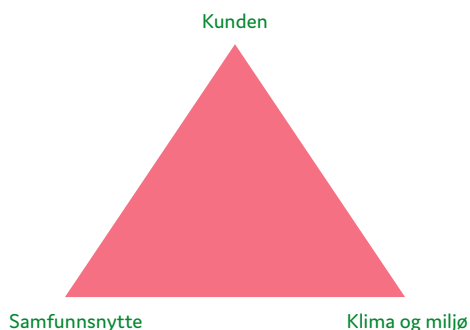
Vi har beskrevet hvordan i vår Strategi- og handlingsplan. Den finner du [her](#).

Grunnpilarer:

Kollektivtrafikkforeningen har tre grunnpilarer i vårt arbeid som er gjennomgripende og overordnet i alt vi gjør:

- Kunden – vi skal alltid ha et radikalt kundefokus.
- Klima og miljø – all mobilitet vi leverer skal bidra til bedre klima og miljø.
- Samfunnsnytte – all mobilitet vi leverer skal generere samfunnsnytte.

All vår virksomhet skal skje innenfor dette triangelet, og skal bygge opp under FN's bærekraftsmål:

Kunden:

En av hovedtrendene i samfunnet er økt individualisering. For å være relevante og foretrukne mobilitetsleverandører må kollektivbransjen ha et radikalt kundefokus. Det betyr at vi skal tenke kunde i alt vi gjør, og ved økt bruk av data skreddersy og tilby mest mulig individuelle reiser til den enkelte kunden. I en økonomisk krisetid, vil kollektivtrafikk og andre bærekraftige modaliteter bli en enda viktigere del av løsningen.

Klima og miljø:

Grønn bok viser at Norge er betydelig på etterskudd med å nå klimamålet om 55 % utslippskutt innen 2030, og samferdselsprosjekter er en viktig kilde til nedbygging av natur og matjord. Kollektivtrafikken spiller en avgjørende rolle i å løse klima- og naturkrisen, og er et viktig og populært bidrag til en sosialt rettferdig klimapolitikk. Nullvekstmålet er viktig for Norge, og har ført til at veksten i persontransporten har skjedd med kollektiv, gange og sykkel i de store byene. Så kom pandemien, kollektivtrafikken tapte og bilen beholdt sin konkurransekraft. Med dagens økonomiske og teknologiske utvikling står vi nå foran et veiskille. Økende satsing på kollektivtrafikk, sykkel og gange gir færre kjøretøyer spesielt i byene, noe som gir miljøeffekter også når personbilene er nullutslippskjøretøy. Bærekraftig mobilitet og løsninger for myke trafikanter må derfor løftes inn som del av løsningen i alle samfunnplaner.

Samfunnsnytte:

Satsing på kollektivtrafikk genererer svært stor samfunnsnytte. Kollektivtilbudet er et velferdstilbud, og kan for mange erstatte bil. Kollektivtrafikken har en viktig funksjon i å redusere ulikheter i samfunnet. Den vil også kunne utsette behovet for kostbare motorveiprosjekter, og vil på kort tid gi mange flere reisende et bedre tilbud også ved bruk av eksisterende infrastruktur. Kollektivtrafikken har positiv innvirkning på tilgjengelighet, mobilitet, produktivitet og arbeidsmarkedsregioner samt bærekraftig utvikling av bysamfunn.

Vår del av kollektivbransjen består av virkemiddelselskap som er demokratisk organisert. Vår oppgave er å maksimere samfunnsnykten, og sikre at mobiliteten er for alle.

MÅL:

A. Gjøre hverandre gode

Kollektivtrafikkforeningen legger til rette for at medlemmene skal utveksle erfaringer og kunnskap ved å utvikle og fornye møteplasser, der medlemmene bygger på hverandres løsninger og samarbeider tett for å utvikle enda mer framtidsrettede mobilitetstjenester. På denne måten utnytter vi samfunnets ressurser på en bedre måte. Nye og bedre løsninger skapes ofte i skjæringspunktet mellom ulike fagområder. Samarbeid på tvers, også med eksterne aktører, er derfor svært viktig. Vi skal være samlende for bransjen, og hente inn, koordinere og spre kunnskap og innsikt som finnes.

Les mer om hva vi har gjort for å gjøre hverandre gode i [kapittel 2.2](#).

B. Øke oppmerksomhet og kunnskap om bærekraftig mobilitet

Kollektivtrafikkforeningen skal være kollektivtrafikkens klare og tydelige stemme, og skal fortløpende utvikle vår strategi og sette dagsorden. Foreningen skal ha en klar faglig tilnærming i alle spørsmål, løfte oss sammen og bidra til å realisere politiske mål. Vi skal hente erfaringer nasjonalt og internasjonalt, og formidle kunnskap om både dagens og framtidens mobilitet. Kollektivtrafikkforeningen skal samhandle med andre aktører som er opptatt av mobilitet, være en inspirasjonskilde og skape arenaer for dialog.

Les mer om hva vi har gjort for å øke oppmerksomhet og kunnskap om bærekraftig mobilitet i [kapittel 2.3](#).

C. Øke innovasjons- og gjennomføringsevne

Innbyggerne har blitt mer vant til fleksibilitet, og ser ut til å etterspørre mer fleksible løsninger for reiser, arbeid og fritid framover. Hele samfunnet er blitt gjennomdigitalisert, noe som gir store muligheter for kombinerte mobilitetsløsninger, og ikke minst for mer effektiv bruk av eksisterende infrastruktur. Dette er muligheter vi som bransje må gripe. For å lykkes må vi samarbeide om å utvikle tjenester som er relevante for nye kundebehov, og være i forkant ved å ta i bruk ny teknologi og utvikle nye løsninger. Vi må være klare til å gjøre nødvendige grep for å styrke samarbeid og samordning på tvers for å gi et best mulig tilbud til de reisende, og for å få mest mulig mobilitet for pengene.

Les mer om hva vi har gjort for å øke innovasjons- og gjennomføringsevnen i [kapittel 2.4](#).

2.2 Gjøre hverandre gode

2.2.1 Aktivitet i komiteer og forum

Kontraktskomiteen

Kontraktskomiteen er Kollektivtrafikkforeningens hovedarena for strategisk samarbeid og utvikling av felles løsninger knyttet til kontrakter og anbudsprosesser.

Dette gjelder i utgangspunktet både bussanskaffelser og båt- og ferjeanskaffelser. Vedtak med konsekvens for utformingen av medlemmenes kontrakter og konkurransegrunnlag gjøres som hovedregel i Kontraktskomiteen.

Representanter fra Kontraktskomiteen møter jevnlig NHO Transport til dialogmøter for å drøfte spørsmål av strategisk karakter. Faglige spørsmål knyttet til regulering av kontrakter mellom oppdragsgiversiden og operatørene tas opp i Indeksgruppa.

Leder: Frode Stefanussen, Troms Fylkestrafikk

Nestleder: Line Holmesland, AtB

Sekretariat: Daniel Rees, Kollektivtrafikkforeningen

Året som gikk:

9. mars

På årets første møte presenterte Snelandia erfaringer fra sitt nye anbud på bussdrift i Finnmark, som blant annet førte til innføring av de første elektriske bussene i fylket. Andre tema på dagsorden var sjåførsikkerhet, og forberedelse til møte med NHO Transport.

24. juni

NHO Transport var invitert inn på møtet for å dele sine erfaringer med anskaffelser det siste året, og utfordringer fremover. Ett av temaene som ble tatt opp var godtgjørelse ved endring av vognbehov, hvor det ble nedsatt en egen arbeidsgruppe for å utarbeide en veileder.

20.–21. september

Fellesmøte med Materiell- og miljøkomiteen. Se omtale [s.14.](#)

24. november

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring var invitert for å presentere ny miljøforskrift og en kommende veileder knyttet til forskriften. I tillegg ble det presentert innledende arbeid i Kollektivtrafikkforeningen for tettere og mer effektivt samarbeid mellom medlemmene, et tema som komiteen vil jobbe videre med i 2024.

Agenda og referat →

Materiell- og miljøkomiteen

Materiell- og miljøkomiteens formål er å være en arena for strategi, kunnskaps- og erfaringsutveksling innen materiell og miljø, samt saker relatert til infrastruktur, ruteplanlegging, bussnormer og universell utforming.

Leder: Einar Aalen Hunsager (Skyss)

Nestleder: Liv Cecilie Evenstad (Troms fylkestrafikk)

Sekretariat: Reidun Kvitberg Gulliksen, Kollektivtrafikkforeningen

Året som gikk

Materiell- og Miljøkomiteens møter har i all hovedsak hatt fokus på enten buss eller båt og ferge, bortsett fra Bus Nordic-status, som er fast punkt på alle møter utenom fellesmøter med andre forum og komiteer. Mandatet for komiteen ble jobbet med fra mai sammen med Kjell Utvaag fra AtB, som har bidratt som en ekstra ressurs i planleggingen av komiteens møter og mandat.

26. januar

Digitalt møte. Tema for møtet var energiinfrastruktur. Ruters høyspentkonsesjon på bussanlegg og tredjeparts energiforsyning, tilrettelagt av Skyss på en kai gjennom en tredjeparts tilbyder, ble presentert. Sjøførsikkerhet ble tatt opp som et viktig tema til oppfølging.

16. mars

Digitalt møte. Tema var Bus Nordic-innspill. Versjon 1.1 ble presentert og vist hvordan den kan brukes i anbud. Komiteen fikk anledning til å gi innspill til den neste versjonen av standarden. To aktuelle temaer ble tatt opp: «*Minimumskrav for lengde på beltene og hvilken kravstilling som finnes i ulike fylker*», og «*Aktive og passive sikkerhetssystemer i siste tilbud*».

30. mai

Digitalt møte. Temaene var bruken av Bus Nordic, elektriske busser og mandat.

Troms og Finnmark og Ruter gikk gjennom eksempler på hvordan Bus Nordic-standard kan anvendes. Ruter, Brakar og Østfold Kollektivtrafikk presenterte erfaringer knyttet til

elektriske minibusser og normalgulvsbusser. Skyss la fram en gjennomført markedsforespørsel på denne type busser.

20.–21. september

Fysisk fellesmøte i Fredrikstad med Kontraktskomiteen om Sjøførsikkerhet, med ca. 30 deltagere.

28. november

Digitalt fellesmøte med Båt- og ferjeforum. Møtet var delt i fire bolker som på hvert sitt vis omhandlet utslippskutt innen båt- og ferjesektoren.

Først fortalte to rederier om sine erfaringer ved implementering av kontrakter for hurtigbåt. Neste bolk omhandlet standardisering av ladeløsninger, hvor Ruter fortalte om liknende prosesser for buss, mens to leverandører samt Det norske veritas fortalte om mulige ladeløsninger som kommer. Tredje bolk omhandlet manglende nettkapasitet i prisområde Midt-Norge, hvor Statnett og NVE berettet om situasjonen og regelverk for nettilknytning, mens Skyss beskrev det kommende ladebehovet i Vestland. Det siste temaet var kompensasjonsordning for overgang til nullutslippsløsninger for ferje og hurtigbåt.

[Agenda og referat →](#)

Mobilitets- og markeds- komiteen

Mobilitets- og markedskomiteen skal arbeide målrettet for framtidens mobilitetsløsninger og kommunisere disse til myndigheter og eiere.

De skal videre bidra til økt og mer forpliktende samarbeid og avdekke hindringer for samarbeid om ulike mobilitetsløsninger, for å sikre at vi bruker samfunnets ressurser best mulig. Arbeide aktivt for å øke innovasjonsevnen, synliggjøre utviklingsprosjekter og sikre erfaringsdeling. Øke kunnskapen om framtidens mobilitetstjenester og hva som skal til for å utvikle slike tjenester. Dele kunde-, forbruker- og markedsinnsikt, og samarbeide om ytterligere innsikt ved behov.

Leder: Grethe Opsal, AtB

Nestleder: Kari Steinsland, Skyss

Sekretariat: Olov Grøtting, Kollektivtrafikkforeningen

Året som gikk

9. mars

Året startet med valg, der vi fikk ny leder og nestleder. Lasse Lauritz Pettersen fortalte om Effekt av Tromsøpriser, suksessen i Troms, med økte reisetall, lavere priser – men utfordring med finansiering.

Vibeke Harlem i Ruter orienterte om deres spennende neste nivå av selvkjørende, og vi fikk høre om Kollektivtrafikkforeningens prosjekt Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet.

21. juni

Komiteen vedtok sitt nye mandat og la opp både årsplan og handlingsplan. Vi fikk en innledning fra Espen Martinsen i Strategisk ruteplan om billettprising. Status for kollektivtrafikken i Norge er en spennende nysatsing, der målet er å framskaffe bedre nøkkeltall som kan bidra til å styrke kollektivtrafikken. Vi fikk høre om Mikromobilitetsnettverket som er et uforpliktende nettverk, og om samarbeidsprosjektet.

19.–20. september

Komiteen møttes hos Skyss i Bergen og fikk et Mind the gap-opplegg rundt i byen under ledelse av Thomas Berland og Funkis-coacher. Dette var noe som deltagerne kommer til å huske, hvordan til og med nye holdeplasser har mangler i forhold til hvordan rullestolbrukere eller blinde kan orientere seg. Dette er et viktig element i Mobilitet for alle.

«*Presset økonomi, hva er markedssidens tiltak*» var dagens forberedte runde rundt bordet. Forøvrig hadde både Status for kollektivtrafikken og Samarbeidsprosjektet plass i møtet.

30. november

Deling av kundedata var tema på årets siste møte. Det er utrolig spennende og interessant hvordan man kan bruke kundedata på en helt ny og mye mer dynamisk måte framover. Status for kollektivtrafikken og Samarbeidsprosjektet har hatt fast plass i 2023, og Kollektivkonferansen var selvfølgelig tema.

Agenda og referat →

Bestillingstransportforum

Bestillingstransportforum er for medlemmene i Kollektivtrafikkforeningen, og har som formål å sørge for kunnskapsdeling og -heving innen bestillingstransport i Norge. Forumet skal sikre felles forståelse og utøvelse av bl.a. datautveksling samt legge til rette for samordning, felles utvikling og deling av løsninger.

Bestillingstransportforum ble etablert i januar 2023, da Distriktsforum og Bestillingstransportgruppen ble slått sammen.

Leder: Roy Gunnar Blommedal, Skyss

Nestleder: Heidi Aakre Juvik, Ruter

Sekretariat: Elisabeth Helene Berge, Kollektivtrafikkforeningen

Årets som gikk

24. januar

Det første møtet i det nye forumet åpnet med en innledning om status for kollektivtrafikken og behovet for omstilling. Deretter ble det en sesjon hvor AKT og Ruter presenterte både viktigheten av og mulighetene for bedre samordning av offentlig betalt transport, før Entur snakket om sitt arbeid med å tilby bestillingstransport i reiseplanleggeren. Siste del av møtet gikk med til «*runden rundt bordet*» hvor forumet fikk en oppdatering på status for bestillingstransport i de ulike fylkene.

12. april

Informasjon og diskusjon om hva Bestillingstransportforum er, mandat, og hvordan forumet kan brukes til samarbeid. Valg av leder og nestleder. Presentasjoner fra Entur om standardisering, og om «*Tertnesmodellen*» fra Skyss. Gjennomgang av status for bestillingstransport rundt om i landet.

13. juni

Møtets tema var: «*Hvordan analyserer og velger man soner/områder for bestillingstransport?*»

Kort intro om dagens tema ved leder og nestleder, deretter innledninger fra VIA og Asplan Viak. Runde rundt bordet med diskusjon om temaet.

19. september

Møtets tema var: «*Organisasjonsfokus – hvordan implementerer man bestillingstransport i organisasjonen*»

Interne innledninger om temaet fra Skyss, Ruter og AtB, etterfulgt av runde rundt bordet med diskusjon om temaet. Til slutt fikk forumet et foredrag om implementering fra en organisasjonsforsker ved NHH.

17.–18. oktober - lunsj til lunsj

Det første fysiske møtet i Bestillingstransportforum ble lagt til Bergen, hvor vi fikk en nyttig befaringsav tilbudet som gis i Tertnes. Gode workshops om to ulike temaer: «*Samarbeid rundt ulike tjenester og ulike operatører*» (dag 1) og «*Konsept og kommunikasjon av ulike bestillingstilbud*» (dag 2). En fin samling med ca. 20 deltagere som ble godt kjent, og delte både inspirasjon, kunnskap og erfaring med hverandre.

Agenda og referat →

Båt- og ferjeforum

Kollektivtrafikkforeningens arena for erfaringsutveksling knyttet til båt- og ferjeanskaffelser.

Dette gjelder eksempelvis regelverkforståelse, krav, tilgang til dokumentasjon om konkurransegrunnlag, samordning av høringsuttalelser og orientering om utvikling i bransjen. Dette bidrar til gjensidig heving av kompetanse blant forumets medlemmer. Forumet er også initiativtaker til strategisk samarbeid og utvikling av felles løsninger for båt- og ferjeanskaffelser. Statens Vegvesen deltar i møtene til forumet.

Leder: Åshild Fossgard Sandøy, Skyss

Nestleder: Marina Eriksen, AtB

Sekretariat: Håvard Sagbakken Saanum, Kollektivtrafikkforeningen

Året som gikk:

20. februar

Forumet fikk siste nytt om både N400 (en veinormal for prosjektering og drift av bruer og kaianlegg) og prosjektet «Fremtidens hurtigbåt 2». Videre ble det satt ned en arbeidsgruppe ifbm. høring på null- og lavutslippskriterier, og Marina Eriksen (AtB) ble valgt til ny nestleder etter Anne Høystakli (FRAM).

16. mai

Det ble blant annet gitt ytterligere orientering om N400, og også om hviletidsbestemmelser og praksisendring for dispensasjon for nattehvide. Dette er to saker som forumet ser kan få betydelige praktiske og økonomiske konsekvenser for sektoren.

12. september

Et møte fylt med innledninger og kunnskapspåfyll på et mangfold av temaer; fra Miljødirektoratet om støtteordninger for utslippsreduksjon, om mannskapssituasjonen fra Sjøoffisersforbundet og om skipsbygging og norsk industriutvikling fra «Norske Skipsverft». Videre ble både saken om dispensasjon for hviletidsbestemmelser og et hørings svar om nullutslippskrav for ferjer og hurtigbåter diskutert.

28. november

Felles med Materiell- og miljøkomiteen. Se omtale [s.14](#).

Agenda og referat →

Compliance- forum

Complianceforum er et forum som jobber med etikk og antikorrupsjonsarbeid. Noen av medlemmene har jobbet lenge med feltet og andre er i oppstartsfasen.

Gjennom erfaringsutveksling og deling vil forumet bidra til å harmonisere ulike regelverk der dette er mulig og ønskelig.

Planleggingsgruppe: Kristin Løining Kjeldsen (AKT), Terje Øen (Kolumbus) og Svend Eric Wandaas (Ruter).

Sekretariat: Reidun Kvitberg Gulliksen, Kollektivtrafikkforeningen.

Complianceforum hadde ikke møter i 2023. Det var planlagt for et fysisk møte 23.–24. august, men dette ble avlyst grunnet for få deltakere. Digitalt møte 13. desember ble også avlyst av samme årsak. Complianceforums mandat blir gjennomgått i 2024 for å se hvordan dette forumet kan utvikles i riktig retning.

Kommunikasjonsforum

Aktiviteten i Kommunikasjonsforum (tidligere Kommunikasjonsnettverket) ble gjenopptatt i andre halvår 2023, med sikte på å styrke det strategiske samarbeidet på dette området

Gjennom å utveksle informasjon og erfaringer innen kommunikasjonsarbeid, er målet å skape et større og sterkere fagmiljø for kommunikasjonsfaget på tvers av bransjen, samarbeide om større saker, og bidra til å løfte bransjen gjennom å styrke kunnskapen om kollektivtrafikk i samfunnet.

Sekretariat: Daniel Rees, Kollektivtrafikkforeningen

Året som gikk:

Kommunikasjonsforum hadde ett fysisk møte i 2023 som fant sted i Oslo 17. oktober. På dagsorden sto blant annet ønsker og behov til forumet, diskusjon om aktuelle saker, kunnskapsdeling opp mot Nasjonal transportplan, og spørsmål om klargjøring av begrepsbruken rundt kollektivtrafikk og mobilitet.

Markedsforum

Markedsforum er et engasjert og aktivt forum som har møttes to ganger digitalt og to ganger fysisk i løpet av 2023 for å diskutere markeds- og kommunikasjonsrelaterte saker.

Leder: Marit Holen, FRAM.

Ny leder fra desember er Espen Schiager, Kolumbus.

Nestleder: Roald Morvik, Agder Kollektivtrafikk.

Ny nestleder fra desember er Merete Raknes, Skyss.

Sekretariat: Elisabeth Helene Berge, Kollektivtrafikkforeningen.

Året som gikk

28. februar - digitalt

Årets første møte var for en stor del viet til arbeidsreiser. Mange av medlemmene har satsinger på dette temaet, og vi hørte fra Kolumbus, Ruter, Skyss, Fram og Jernbanedirektoratet med påfølgende spørsmål og diskusjoner. Vi fikk høre om holdningskampanje for oppførsel om bord fra Skyss, og runden rundt det digitale bordet var viet temaet «*Fremover i 2023*».

23.-24. mai - fysisk

Årets lunsj til lunsj-møte var lagt til Bodø som i 2024 er European Capital of Culture. Vertskap var Nordland fylkeskommune, og første tema var svært spennende: «*Reiseliv som ressurs for lokalsamfunnsutvikling – Væran som case og hvordan koble kollektivtrafikk og reiseliv.*» Det ble også tur til Væran, der vi hørte om øyene som destinasjon for dagstur samt lengre opphold.

Tema var: videre avviksmeldinger, og dagen etter gikk turen til fantastiske Kjerringøy der møtet fortsatte.

Takk til Nordland fylkeskommune for to spennende dager.

14. september - digitalt

Dagens hovedtema var sosiale medier. Datatilsynet har laget rapport som tar for seg plikter man har som behandlingsansvarlig, som ble presentert. Det ble en runde rundt bordet med markedsstrategier for sosiale medier. Sjøførkampanje og sjåførrekruttering var også tema mot slutten av møtet.

5. desember - fysisk dagmøte

I årets siste møte var fokuset sjåfør opplæring, nåsituasjon og ønsket framtidig situasjon. Vi fikk høre om FRAMBassadør fra Fram, Ruter Samspill fra Ruter, På Vei fra AKT, Så bra fra Innlandstrafikk, Servicekurs fra AtB, E-læring fra Skyss og Kultur fra Kolumbus. Det ble valgt ny leder og nestleder før Marit Holen og Roar Morvik ble behørig takket av.

Agenda og referat →

Skoleskyss- forum

Medlemmene i Skoleskyssforum har ansvar for å gjøre saksbehandling i møtetpunktet mellom lovverk, økonomisk ansvarlighet og ikke minst hensynet til barnas beste. Nettopp at dette er en rettighetsbasert offentlig tjeneste gir stort behov for erfaringsutveksling blant medlemmene i forumet.

Leder: Linn Ekdal-Gomes, Ruter

Nestleder: Ingrid H. Døskeland, Skyss

Sekretariat: Reidun Kvitberg Gulliksen, Kollektivtrafikkforeningen

Året som gikk

24.–25. mai

Skoleskyssforum var samlet i Molde. Første dagen startet med at sekretariatet la frem resultater fra skoleskyssundersøkelsen 2023. Situasjonen i drosjenæringen og påvirkning på kapasitet og avvikshåndtering for individuell tilrettelagt skyss/drosje (ITS), ble tatt opp av AtB. Erfaringer fra ITS og hvordan leverandører følges i andre kommuner/fylker ble drøftet. Brakar og Viken delte sine erfaringer. Dagen ble avsluttet med gruppearbeid på temaene «Skyss-godtgjørelse for transport av videregående skoleelever», «Skyss til videregående skoleelever i utplassering», «Skyss for elever i videregående skole uten ungdomsrett (over 25 år)» og «Grensesnitt og terskler for alenetransport og ledsager – Skyss på medisinsks grunnlag for grunnskole og videregående».

Den 25. mai la Statsforvalteren i Møre og Romsdal fram temaet Høring av barn, med påfølgende diskusjon. Dagen ble avsluttet med at Ole Magnus Oterhals fortalte om hverdagen til en med funksjonsnedsettelse.

18. oktober

Digitalt møte. Mandatet til Skoleskyssforum ble tatt opp. Troms og Finnmark presenterte suksesshistorie/læringspunkter for Skolenes ansvar for utplassering. Arbeidsutvalget la fram brev til statsforvalter om samfunnsøkonomiske hensyn og økonomisk forsvarlighet. AKT innledet på temaet Personvern: Foresattes samtykke før skolen/kommunen søker om skyss? Før en erfaringsutveksling i forumet.

Agenda og referat →

Storbyforum

Utgangspunktet for Storbyforum er de ambisiøse vekstmålene for kollektivtrafikken i de største byene – og utfordringene som følger av dette. Hvordan skal vi planlegge for å nå målet om nullvekst i personbiltrafikken i byområder, og hvordan løse utfordringene med utvikling av trafikktilbudet i storbyene?

Leder: Forumet har ingen leder, men baserer seg på felles innsats fra medlemmene. Ledelse av det enkelte møte ligger til arrangørbyen.

Sekreteriat: Reidun Kvitberg Gulliksen, Kollektivtrafikkforeningen

Året som gikk

11.–12. mai

Storbyforum var samlet på det nye Vestlandshuset i Bergen med Skyss som vertskap.

Fast post på programmet er status fra byene med en redogjørelse av arealutvikling og byplanlegging. Dagen ble avsluttet med en befarings på bybanelinjen til Fyllingsdalen.

Dagen etter startet Skyss med å fortelle om store omlegginger i tilbudet før Ruter og Skyss innledet på temaet Medvirkning og innbyggerdialog i kollektivplanlegging. Aktuelle saker, blant annet mandatet, ble tatt opp på slutten av møtet.

21.–22. september

Kristiansand var samlingssted med AKT som vertskap. Første dagen startet med status fra byene før temaet samarbeid mellom fylkeskommunen og AKT, ble tatt opp. Dagens siste punkt på programmet var befarings på Gartnerløkka-prosjektet, for å gi et eksempel på fremkommelighet for kollektivtrafikken.

Dagen etter startet møtet med en gjennomgang av Prosjekt Skoleskyss i AKT, før en orientering om AKT Svipp. Siste post var mandatet for Storbyforum.

Agenda og referat →

Strategi- og utviklingsforum

Forumet skal være Kollektivtrafikkforeningens viktigste verktøy for å sikre at vi som bransje er framtidsrettet, og skal jobbe med strategiske spørsmål for bransjen som helhet.

Medlemmer: Ledere, Styret i Kollektivtrafikkforeningen og Strategisjefer/rådgivere hos medlemmene .

Sekretariat: Olov Grøtting, Kollektivtrafikkforeningen

Året som gikk

Styret i Kollektivtrafikkforeningen erkjente tidlig at bransjen må tenke nytt i møte med utfordringer som lavere økonomisk støtte, nye tiltak for å nå klimamål, teknologisk utvikling, ekstraordinære økninger i kostnadsnivå og regjeringens ønske om økt innovasjonskraft.

Gjennom og i etterkant av pandemien har Kollektivtrafikkforeningen gjennomført flere prosjekter, som alle peker mot at sterkere samarbeid er veien å gå for å levere tjenester som beskrevet ovenfor.

Kollektivtrafikkforeningen startet derfor etterjuls-vinteren 2023 prosjektet «*Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet*», et arbeid som fortsatte i ulike faser gjennom året.

Strategi- og utviklingsforum har hatt en viktig rolle i dette arbeidet, gjennom møter 16. juni og 3. november.

Toppleder- forum og direktørmøter

Forumet skal være møteplassen for medlemmenes toppledere der de kan hente kompetansepåfyll, diskutere alle slags saker med ledere i samme arbeidssituasjon, og det skal skape et sterkt nettverk for lederne.

Deltagere: Daglig leder hos medlemmene.

Sekretariat: Olov Grøtting, Kollektivtrafikkforeningen

Året som gikk

20.–21. september 2023:

Turen gikk til Bergen der hovedtemaet var det store samarbeidsprosjektet «*Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet*».

Vi fikk orienteringer fra Vytautas Hermansen og Jørund Vollan, Deloitte, om prosjektet, og det ble spennende innledninger fra både NVE og KS om samarbeid. Direktør IKT og Informasjonsforvaltning i NVE, Arne Bjørn Mildal fortalte hvorfor kraftbransjen har gått sammen i selskapet Elbits, for digital samhandling og koordinering. Avdelingsdirektør i KS, Asbjørn Finstad orienterte videre om KS Digitale fellestjenester og hvorfor kommunene og fylkeskommunene valgte å slå sammen sine digitale tjenester i et ikke-kommersielt selskap.

Et viktig tema til diskusjon var: Er ett felles forpliktende samarbeid for digital tjenesteutvikling løsningen for bedre tjenester og mer effektiv bruk av samfunnets ressurser? Lederne ble enige om å arbeide mot ett felles forpliktende samarbeid for digital tjenesteutvikling.

Samlingen rundet av med et svært viktig tema: Mobilitet for alle. Alle lederne fikk bli med på et Mind the gap-opplegg rundt i byen under ledelse av Thomas Berland og Funkis-coacher. Noen av medlemmene har jobbet mye med Mind the gap-problematikk, og det er viktig å arbeide videre i alle organisasjoner for at hele bransjen skal implementere kulturen og tenkingen at kollektivtrafikken er for alle.

Det ble avholdt møte på Gardermoen 3. november, også om Samarbeidsprosjektet. Dette møtet ble utvidet til å være et Strategi- og utviklingsutforum.

Økonomiforum

Økonomiforum er en viktig møteplass for økonomisjefer-/medarbeidere.

Forumet møtes forholdsvis ofte, gjerne hver 7. uke, og har kortere digitale møter gjennom året, samt et fysisk lunsj-til-lunsjmøte.

Forumet har stor nytte av å diskutere ulik praksis i de forskjellige selskapene/fylkene, samt å samarbeide med andre av foreningens komiteer og forum, som f.eks. Skoleskyssforum og Kontraktskomiteen.

Leder: Christian Tørriseng, AtB

Sekretariat: Elisabeth Helene Berge, Kollektivtrafikkforeningen

Året som gikk

26. januar, 9. mars, 4. mai og 15. juni - digitale møter

Statusøkonomi, reisetall, effektivisering og statsbudsjettet sammen med forventet prisvekst, budsjettering, merforbruk og regnskap var viktige tema i første halvår.

12.–13. september - fysisk møte i Kristiansand

Agder Kollektivtrafikk AS var vertskap når Økonomiforum møttes til sitt årlige lunsj-til-lunsj-møte, denne gang i Kristiansand.

Sjeføkonom i SR-Bank Kyrre Knudsen var invitert for å innlede med tema: «*Hvordan ser man for seg økonomien framover? Verdensøkonomi/Norsk økonomi. Mulige trender og kanskje litt om framtiden.*»

Fagbolk 1 handet om: Billige kollektivbilletter, hva nå?

- Kollektivtakster v/Nils Fearnley, TØI.
- Gratis kollektivtrafikk i Stavanger v/Terje Øen, Kolumbus.
- Ruter Reis v/Steffen W. Brattøy, Ruter

Fagbolk 2 handlet om: Ulike økonomiske aspekter.

- Kollektivrapportering – felles parametere v/Christian Tørriseng, AtB.
- AKT Skyss, AKT s Skoleskyss med drosje, v/Christiane Marie Ødegaard, AKT
- AKT Svipp, v/Ragna Skøien, AKT

Det ble også en tid til kollektivfaglig befaring i Kristiansand før turen gikk hjemover.

19. oktober og 14. desember - digitale møter

Prosjekt Status for kollektivtrafikken i Norge, moms knyttet til gratis ferge, innrapportering prognose og økonomisk utfordring 2024, økonomisk status og hvordan skille mellom rutekjøp og administrasjon/felleskostnader i selskapene var noen av temaene på høstens digitale møter.

Agenda og referat →

2.2.2 Arbeidsgrupper og nettverk

Kollektivtrafikkforeningen er en arena for samarbeid mellom fagpersonene som jobber hos de ulike medlemmene.

Det betyr at det er deltakerne i forum og komiteer som gjør jobben med å utvikle veiledere, høringssvar ol. Det gjøres ofte ved at det dannes en midlertidig arbeidsgruppe, som har ansvaret for å utarbeide forslag på vegne av fellesskapet. Nettverk er ofte mer løse tilknytninger av fagpersoner innen et spesielt tema eller retning. Nettverkene følger ikke nødvendigvis en fast møtestruktur, men kan kalles inn ved behov.

Mikromobilitetsnettverk

Mikromobilitet er et aktuelt tema for våre medlemmer. I 2023 ble det derfor opprettet et nettverk for mikromobilitet. Dette nettverket deler erfaringer på Workplace, og arrangerer av og til webinarer med aktuelle tema. Det er opprettet en arbeidsgruppe som ledes av Ragna Skøien fra AKT.

Personvernnettverk

Etter initiativ fra personvernombud i AKT, Stian Drevdal Kringlebotn og jurist Svend Wandaas i Ruter, ble det i 2021 opprettet et personvern-nettverk for alle som jobber med personvernrelaterte saker i fylkeskommunene og kollektivtrafikk og mobilitet.

I 2023 hadde gruppen ett møte – 19. oktober. Hovedformålet var å bli kjent, i tillegg til at det ble tatt opp tre temaer:

- Behandlingsansvarlig/databehandler-hva er rollen til kollektivselskapet?
- Forskjellen på personvernombud, personvernjurister og personvernrådgivere.
- Skytjenester og overføring til land utenfor EU/EØS etter Schrems.

Prosjektgruppe for «Veien videre for felles samarbeid»

Etter at prosjektet «*Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet*» ble avsluttet, ble det etablert en arbeidsgruppe som arbeider videre for å få til et felles samarbeid om digital tjenesteutvikling.

Sjåførsikkerhet

I etterkant av flere alvorlige ulykker satte Kollektivtrafikkforeningen i januar 2023 i gang et arbeid for å bedre sikkerheten for bussjåførere. Innledningsvis var det en mindre, intern arbeidsgruppe for å få oversikt over status for gjennomførte, planlagte og mulige sikkerhetstiltak, og for å vurdere veien videre. Senere tok vi sammen med andre aktører initiativ til et større prosjekt som resulterte i en fagrapport og flere arrangementer.

Les mer under [2.3.4](#) Arendalsuka og Bus driver safety seminar på Busworld.

2.2.3 Kollektivbarometeret

Kollektivbarometeret er en nasjonal undersøkelse som kartlegger tilfredshet med kollektivtilbudet i Norge.

-
1. Kollektivtilbudet
 2. Punktlighet
 3. Informasjon
 4. Personalets opptreden
 5. Trygghet og sikkerhet
 6. Komfort

Barometeret er en web-basert undersøkelse, med totalt 15758 respondenter fordelt utover landets fylker.

Undersøkelsen måler 10 hovedparametere (kvalitetsindekser), som igjen i ulik grad er delt opp i flere under spørsmål, (kvalitetsselementer) dvs. totalt 29.

De 10 ulike områdene er:

Kollektivtilbudet, punktlighet, informasjon, personalets opptreden, trygghet og sikkerhet, komfort, kollektivtrafikkens rolle i samfunnet, valuta for pengene, lojalitet og befolkningstfredshet.

Kollektivbarometeret er en standardisert undersøkelse som gjør det mulig å sammenligne kollektivtilbudet på tvers av geografi og kollektivselskaper, samt å se egen utvikling over tid. Selv om det finnes store variasjoner i tilbudet avhengig av hvor folk bor gir denne undersøkelsen et godt grunnlag for å jobbe med å øke kundetilfredsheten gjennom eksempelvis å sette mål og avdekke hvor det kan finnes et forbedringspotensial.

Kollektivbarometeret viser etter åtte års undersøkelser at kollektivtrafikken i Norge har et godt omdømme. I snitt er godt over halvparten av Norges befolkning tilfreds med kollektivtilbudet, et tall som naturlig nok er høyere i sentrale områder. Barometeret viser en jevn tilfredshet hos hele befolkningen med kollektivtilbudet, dvs. både bruker og ikke-brukere av kollektivtrafikk.

Undersøkelsen er den samme som gjennomføres som et samarbeid mellom kollektivselskapene i Stockholm, Helsinki, København og Genève, den såkalte BEST-undersøkelsen, der også Ruter, Skyss og AtB er med.

Epinion DK er leverandør av datainnsamling fra januar 2021. Rapporteringsplattform er Power BI via App PowerBI.

7. Rolle i samfunnet

9. Lojalitet

8. Valuta for pengene

10. Tilfredshet

Reisefrekvens

81%

sier at en kraftig økning i bruk av kollektivtransport er nødvendig for å redusere bilkøene

84%

sier de føler seg trygg om bord på transportmidlene

Noen tall fra 2023:

Kollektivtrafikkens rolle i samfunnet

76 % sier at en kraftig økning i bruk av kollektivtransport er nødvendig om vi skal nå klimamålene.

81 % mener en kraftig økning i bruk av kollektivtransport er nødvendig for å redusere bilkøene.

69 % tror flere vil reise kollektivt i framtida.

Komfort

84 % sier de føler seg trygg om bord på transportmidlene.

66 % sier det er komfortabelt å reise kollektivt.

69 % svarer at transportmidlene er rene.

Kollektivtilbud og befolkningstilfredshet

54 % prosent av respondentene svarer at de er totalt sett fornøyd med kollektivtrafikken. 71 % svarer at Kollektivtrafikken fungerer bra for reiser i sentrale områder mot.

46 % for reiser utenfor sentrale områder.

Valuta for pengene

58 % av alle respondenter svarer at transportselskapet tilbyr et utvalg av billettyper som dekker mitt behov.

65 % av de som reiser daglig og noen ganger i måneden er enige i dette mens 49 % av de som reiser mindre enn en gang per mnd eller aldri.

Resultatene fra Kollektivbarometeret er anbefalt brukt til årsrapporter, i kunnskapsrapporter, ovenfor kommuner og i kampanjer.

2.2.4 Eksternt samarbeid

KS, samferdselssjefkollegiet og fagnettverk for mobilitet

Kollektivtrafikkforeningen har gjennom mange år hatt et samarbeid med KS og med Samferdselssjefkollegiet, der vi har utvekslet informasjon om ulike viktige tema. Samferdselssjefkollegiet har satt ned et fagnettverk for kollektivtrafikk som rapporterer til dem, Fagnettverk for mobilitet.

24. mai 2023: Samferdselssjefkollegiets AU og Kollektivtrafikkforeningens styre møttes. Tema var: Samarbeid, hvordan gå i takt og hvordan få samarbeidet til å fungere. Det er viktig at Kollektivtrafikkforeningens sekretariat og Fagnettverk for mobilitet har tett og god dialog.

19. oktober 2023: Styreleder og sekretariat presenterte prosjektet «*Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet*» for Samferdselssjefkollegiet.

17. november 2023: Kollektivtrafikkforeningen presenterte sluttrapporten for «*Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet*» for Fagnettverk for mobilitet.

Gjennom året har det vært flere møter og dialog mellom KS-sekretariatet og Kollektivtrafikkforeningens sekretariat.

Høsten 2023 ble leder av Fagnettverk for mobilitet og en representant for Samferdselssjefkollegiet med i arbeidsgruppa for «*Veien videre for felles samarbeid*».

Samarbeid med NHO Transport

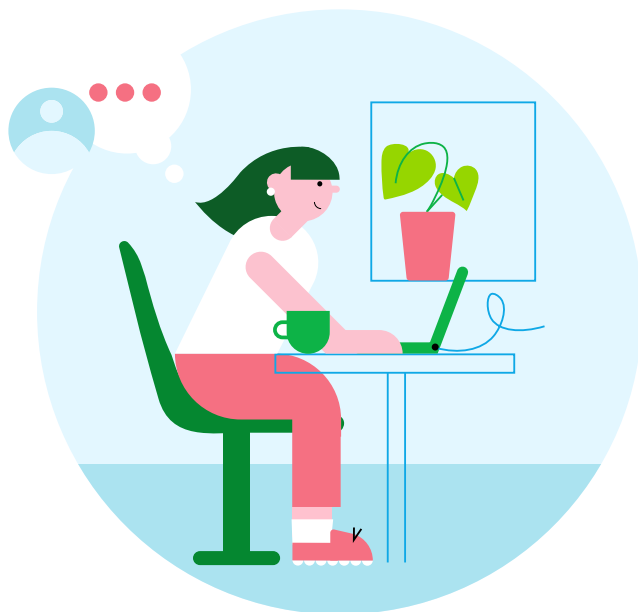
Kollektivtrafikkforeningen har i flere år hatt jevnlig dialog med NHO Transport. Det har vært et viktig samarbeid for løfte fram saker av stor betydning.

Det er opprettet en uformell koordineringsgruppe som består av representanter fra styret i Kollektivtrafikkforeningen og styret i NHO Transport, og som har hatt møter med ujevne mellomrom også i 2023. Fra Kollektivtrafikkforeningen har Siv Wiken, Bernt Reitan Jenssen, Målfrid Vik Sønstabø og Olov Grøtting deltatt.

Dialogmøter med medlemmer fra Kontraktskomiteen og NHO Transport, har i flere år møttes med ujevne mellomrom for å utveksle erfaringer på tvers av bransjen, og for å diskutere konkrete saker der det kan være hensiktsmessig å finne felles maler for hele bransjen. I 2023 ble det avholdt to slike dialogmøter, henholdsvis 22. mars og 24. november.

Saker som har blitt diskutert er mandat for dialog med arbeidstagersida, passasjer- og trafikkutvikling, den økonomiske situasjonen i bransjen med kostnadsøkning og inflasjon, varig finansiering av kollektivtrafikken, kollektivløft, revidert nasjonalbudsjett 2023, statsbudsjettet 2024, kommunal deflator, sjåførmangel, barrierer for å sysselsette ukrainere, sjåførsikkerhet, innspill til NTP 2025–2036, utspill vedr NTP med mange parter m.m.

Det er sendt høringsuttalelser sammen med NHO Transport og flere andre organisasjoner til Revidert nasjonalbudsjett 2023, Statsbudsjettet 2024 og NTP 2025–2036.

Senter for et aldersvennlig Norge

Senter for et aldersvennlig Norge og Kollektivtrafikkforeningen inngikk partnerskap i 2022. Partnerskapet vil gi oss få mulighet til løfte viktigheten av et kollektivtilbud som er tilpasset eldre. Både i by og bygd.

Det har ikke vært gjennomført felles arrangement i 2023.

Statens vegvesen

Høsten 2023 har vi startet opp jevnlig møter med representanter for Statens vegvesen divisjon for Transport og samfunn, innenfor Overordnet planlegging og analyse. Hensikten har vært å gjensidig oppdatere hverandre på relevant utrednings- og analysearbeid og identifisere muligheter for samarbeid. Et sentralt tema som ble diskutert var samarbeid knyttet til kollektivstatistikk og Kollektivtrafikkforeningens prosjekt «*Status for kollektivtrafikken i Norge*», og fremtidig utredningsbehov knyttet til Nasjonal transportplan.

Nordic Mobility Group

Kollektivtrafikkforeningen har i flere år hatt et godt samarbeid med våre nordiske søsterorganisasjoner Svensk Kollektivtrafik, Trafikselskaberne og Finnish Public Transport Authorities. I 2024 kom også Island med, gjennom deltagelse fra Strætó. De nordiske landene har mye til felles, også når det gjelder kollektivtrafikk og mobilitet.

I 2023 har vi hatt to digitale møter og et fysisk møte. Kollektivtrafikkforeningen var vertskap på årets fysiske samling i Bergen 5.–6. september. Tema som ble tatt opp var den økonomiske situasjonen, reduksjon i tilskudd og prioriteringer fra myndighetene, billettinntekter, samarbeid, EU-reguleringer og reisetall. Skyss presenterte spennende markeds kampanjer for våre nordiske kolleger under møtet i Bergen.

Vi har stor nytte av å utveksle erfaringer, dele krevende utfordringer og diskutere nye spennende tiltak med våre nordiske kollegaer.

UITP

Kollektivtrafikkforeningen har i flere år vært medlem i UITP. UITP er den globale kollektivtrafikkforeningen, og har der et stort fagnettverk å spille på.

Som medlem har man tilgang til:

- Alt nytt om kollektivtrafikk i EU-sammenheng. Nyhetsbrev kommer jevnlig. Tilgang til møteplasser som EU Committee der viktige tema for europeisk kollektivtrafikk og mobilitet tas opp. De nordiske deltagerne møtes ofte for å samordne sine synspunkter før møter i EU Committee.
- Deltagelse i arbeidsgrupper om ulike tema der vi spiller inn våre synspunkt på regelverksendringer i EU. Bransjen er oftest relativt enig på tvers av landegrensene, slik at norske synspunkt blir ivaretatt ved at kollektivtrafikken gjennom UITP får en stemme inn i endringene av EU-regelverk.
- MyLibrary, et dokumentasjonssenter med svært mange publikasjoner, artikler og kunnskap om kollektivtrafikk.
- Kurs og kompetanse.

I 2023 ble UITP Global Public Transport Summit arrangert i Barcelona. Dette var den store satsingen på kompetanseheving i Kollektivtrafikkforeningen dette året, og tre fra sekretariatet deltok her.

ITS NORWAY

ITS Norway er en medlemsforening for alle aktører i transportbransjen som arbeider strategisk med ITS innen og på tvers av alle transportformer. Kollektivtrafikkforeningen har samarbeidet med ITS Norway i flere år, og meldte oss inn i deres forening i 2023. ITS Norway har en rekke med arrangementer og møteplasser der vi også delvis har deltatt tidligere.

Arbeidsgruppe for «Veileder for dialog mellom arbeidstager og oppdragsgiver»

Våren 2023 ble det nedsatt et utvalg som skulle se på muligheten for å skape bedre dialog og øke arbeidstakersidens muligheter til å påvirke beslutninger som påvirker deres arbeidshverdag. Utvalget bestod av representanter fra NHO Transport, Fellesforbundet, Yrkestrafikkforbundet og Kollektivtrafikkforeningen, og har hatt jevnlig møter gjennom andre halvår. Ved utgangen av 2023 er utvalget i sluttspurten med en veileder.

Dialog mellom Sjøfartsdirektoratet, NHO Sjøfart, Statens Vegvesen og Kollektivtrafikkforeningen

På initiativ fra Sjøfartsdirektoratet ble det i 2021 opprettet en gruppe for dialog mellom disse aktørene i båt- og ferjebransjen. Dette gir aktørene anledning til dialog om regelverksutvikling, sikkerhet og kommende anbud – blant annet. Det har i 2023 blitt gjennomført ett slikt samarbeidsmøte, samt at det gjennom året har vært jevnlig dialog og felles informasjonsmøter om viktige temaer.

Bus Nordic

Det har vært gjennomført en del møter i 2023, betydelig mer enn året før. I all hovedsak har møtene gått på diskusjoner rundt endringer av krav. Kollisjonssikkerhet har vært en stor del av diskusjonen, og den norske delegasjonen har fått inn noe i standarden på dette punktet, men det gjenstår mer for at man kan si seg fornøyd. Prosjektgruppen har jobbet med versjon 2.0 og den norske oversettelsen, som blir lansert på nyåret.

Status for Bus Nordic-standard tas opp fast på Materiell- og miljøkomiteens møter.

2.3 Øke oppmerksomhet og kunnskap om kollektivtrafikken

2.3.1 Årets temaområde

Kollektivtrafikkforeningen har de siste årene hatt et temaområde hvert år.

Et slikt temaområde er viktig, og har gitt strategisk retning til ulike webinarer/seminarer gjennom året, våre seminarer på Arendalsuka og ikke minst tema for Kollektivkonferansen. Årets tema for 2023 ble:

Forenkle folks liv med bærekraftig mobilitet for alle, med støtteformuleringene:

- Felles løft for vekst
- Radikalt kundefokus
- Digitalisering og teknologi
- Mindre ulikhet

2.3.2 Kollektivkonferansen 2023

Bærekraftig mobilitet for alle

Kollektivkonferansen 2023 gikk av stabelen 16. november med 478 påmeldte i salen samt 200 som fulgte konferansen digitalt.

Bærekraftig mobilitet for alle er kollektivtrafikkens samfunnsoppdrag, og var også hovedtema for årets konferanse.

Vi spurte; Hvordan kan vi sørge for å gi alle muligheten til å reise, uavhengig av økonomi, funksjonsnivå eller andre ting som kan påvirke folks bevegelsesfrihet? Hvordan kan vi sørge for at folks reiser blir mest mulig bærekraftig? Hvordan kan bransjen kutte både utslipp og kostnader?

Dette var spørsmål konferansen løftet opp gjennom fokus på radikalt kundefokus, digitalisering og teknologi, mindre ulikhet og felles løft for vekst.

Til å lede oss gjennom dagen hadde vi fått teknologioptimist og foredragsholder Eirik Norman Hansen, som med humor og engasjement loset oss gjennom dagen, bandt temaene sammen og utfordret så vel foredragsholdere som publikum.

Innledningsvis fikk tilhørerne høre Hallgeir Kvadsheim fra Luksusfellen på TV3 stille spørsmålet «*har norsk transportpolitikk gått i luksusfella?*», etterfulgt av en interessant panelsamtale med statsråd Jon-Ivar Nygård (Ap), stortingsrepresentant Trond Helleland (H), tidligere byråd Sirin Stav (MDG), samt TØI-sjef Bjørne Grimsrud og ZERO-leder Sigrun Aasland.

Etter dette gikk det slag i slag med foredrag om alt fra digital tjenesteutvikling til hvordan reisene våre kan bli mer bærekraftig. Det ble servert tre parallellsesjoner om radikalt kundefokus, kunstig intelligens og «*kombinert mobilitet*», før siste del ble viet mangfold og inkludering: hvordan skal vi få med alle og sikre mindre ulikhet i mobiliteten?

Evaluering

Med rekordstor deltagelse, må vi si oss godt fornøyde med oppslutningen rundt årets konferanse. Med både fysiske og digitale deltagere, var det totalt drøye 670 som fikk med seg konferansen. Dette er en økning på 100 personer fra 2022. 125 mobilitetsaktører fra inn- og utland var representert – også det en sterk økning fra tidligere.

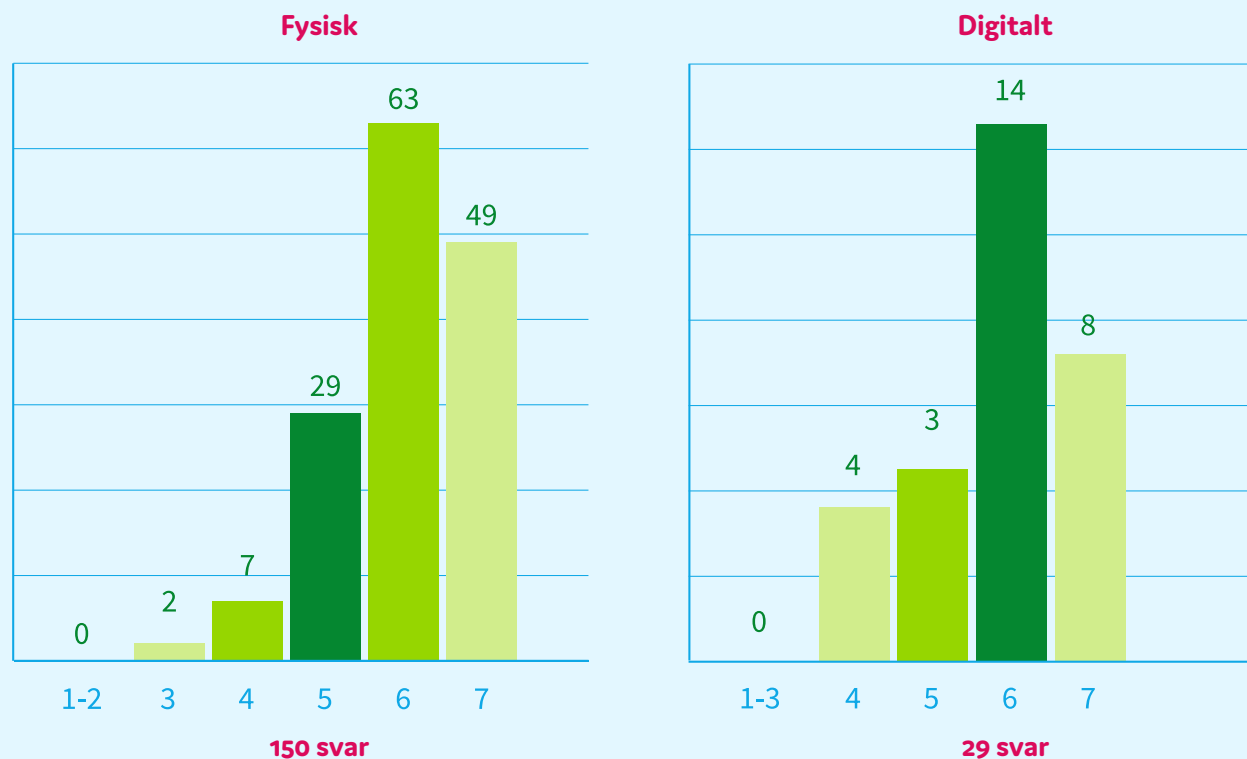
Resultatene fra evalueringen viser også at deltagerne var godt fornøyde med både innhold og gjennomføring. I svarene finner vi blant annet at 9 av 10 var godt fornøyde med det faglige innholdet. Dette gjelder både fysiske og digitale deltagere. Blant de fysiske deltagerne svarte også drøye 8 av 10 at de var godt fornøyde med valg av lokaler – en sterk økning fra fjoråret, da kun 6 av 10 svarte det samme.

Dette bekrefter også inntrykket vi som arrangører satt igjen med: vi opplevde at arrangementet gikk mer eller mindre knirkefritt, at det var god stemning både i og utenfor salen, og at de umiddelbare tilbakemeldingene vi fikk var gode.

Hva synes du om den praktiske gjennomføringen av kollektivkonferansen 2023?

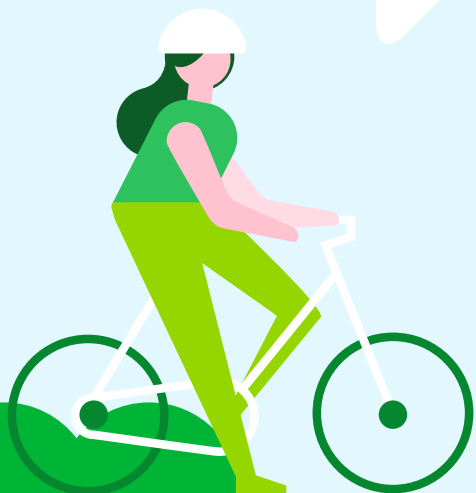
89 %
gir karakter 5–7 for det faglige innholdet på Kollektivkonferansen

89,6 %
gir karakter 5–7 som helhetsvurdering av den digitale konferansen

«Bra gjennomført – lokalene er praktiske og det er mulighet for å stikke seg unna. Rask omstilling mellom plenum og grupper. Samt god interaksjon.»

«Veldig bra med såpass mange og lange pauser. Da får man faktisk snakka med folk, noe som er mye av poenget med slike konferanser»

2.3.3 Kollektivprisen og Ildsjelprisen 2023

På Kollektivkonferansen deles det ut to priser: Kollektivprisen og prisen for Årets Ildsjel. Førstnevnte er kollektivbransjens årlige pris for tiltak innen mobilitet og kollektivtrafikk i Norge, og som bidrar til å forenkle folks liv. Sistnevnte pris tildeles én av de mange dyktige og dedikerte ansatte i bransjen.

Det var stor oppmerksomhet i sosiale medier og mye engasjement rundt de nominerte i begge kategorier, og stor spenning som gradvis bygde seg opp helt fram til utdelingen skjedde på tampen av konferansen.

Kollektivprisen var også i 2023 en publikumspris hvor deltagerne på Kollektivkonferansen stemte på den kandidaten de mente fortjente prisen. Deltagerne hadde seks kandidater å velge mellom, alle sammen nominert av bransjen selv. Det var i år stor variasjon i hvilken type arbeid disse var nominert for: vi finner både klimatiltak, ny mobilitet for både by og land, forskning, kundefokus og innovative samarbeid for å styrke kollektivtrafikken.

Etter en spennende avstemning, var det til slutt [AtB som trakk det lengste strået og vant Kollektivprisen 2023](#) for sitt arbeid med et helhetlig mobilitetstilbud. AtB vant for øvrig også kollektivprisen i 2019. Gratulerer!

Prisen for årets ildsjel ble opprettet i 2021 for å hedre den solide innsatsen enkeltpersoner i bransjen legger ned, og har på få år fått rykte på seg som en svært ettertraktet pris. Prisen ble utdelt av en jury bestående av TØI-leder Bjørne Grimsrud (leder), adm.dir. i AKT og styreleder i Kollektivtrafikkforeningen, Siv Wiken, og Johan Wadman, VD i Svensk kollektivtrafikk.

Bransjen hadde i år fremmet hele 15 kandidater, med en god spredning både i geografi, bakgrunn, roller og organisatorisk tilknytning – hele bransjen var samlet og representert! Det var altså ingen enkel jobb juryen sto overfor, men basert på de fastsatte kriteriene for prisen og en understreking av at man må utvise et brennende engasjement over tid og villighet til å yte det lille ekstra utover hva man kan forvente i den stillingen man har, kom de til enighet. Først fem finalister, hvorav én til slutt ble utropt som vinner fra scenen under konferansen: [Marthe Svellingen Pedersen i Skyss](#). Gratulerer!

2.3.4 Kurs og seminarer

Anskaffelsesseminaret 2023

Anskaffelsesseminaret skal gi bransjerelevant og oppdatert fagkunnskap om anskaffelser, anbud og kontrakter. Det skal være en anledning til å lære av andre bransjer, og hverandre. Anskaffelsesseminaret 2023 kunne endelig gjennomføres fysisk, i Oslo, 15.–16. februar. Over 50 deltakere var med.

Mobilitet 2023

Kollektivtrafikkforeningen har siden 2019 deltatt i et partnerskap for å arrangere den årlige mobilitetskonferansen som i år hadde navnet «*Mobilitet 2023*». TØI og OFV er hovedpartnere og totalt 23 sentrale aktører har gått sammen om konferansen.

Kollektivtrafikkforeningen arrangerte i 2023 en sesjon med temaet «[Fleksibel transport – på vei mot fremtidens mobilitet](#)».

Bakgrunnen er at kollektivaktørene jobber mye med bestillingstransport i dag, og bransjen utforsker og utvikler fleksible løsninger med ny teknologi. Bestillingstransport har vært et tilbud i kollektivtrafikken siden «tidenes morgen», og er i dag i rivende utvikling. I seminaret så vi nærmere på hva den digitale og teknologiske utviklingen har å si for å skape en fleksibel og dynamisk tjeneste som gagnar ulike målgrupper og gir stor samfunnsnytte, og hva som kan bli framtidens fleksible transport.

[Se presentasjonen →](#)

Studietur til Helsinki

I april 2023 arrangerte Kollektivtrafikkforeningen i samarbeid med Kollektivforum hos TØI en studietur til Helsinki. På dagsorden sto blant annet besøk hos kollektivtraffikselskaper og lokale myndigheter i Helsinki, og en innføring i de finske erfaringene med sin liberale mobilitetslov som hadde til formål å utvikle markeder for Mobility as a Service-leverandører (MaaS). Det var rundt 40 deltakere på turen, mange av dem fra Kollektivtrafikkforeningens medlemmer.

Arendalsuka 2023

Arendalsuka gikk av stabelen 14.–18. august 2023, og har befestet seg som en av de aller viktigste møteplassene i Norge der politikk møter fag. Her møtes politikere, fagfolk, medlems- og interesseorganisasjoner, meninger brytes og kunnskap overføres. Den er også blitt en viktig møteplass der det er mulig å løfte fram kollektivtrafikk i det offentlige ordskiftet.

Kollektivtrafikkforeningen deltok i 2023 som i flere år før, og arrangerte sammen med våre samarbeidspartnere følgende seminarer:

Billige kollektivbilletter: Gull eller gråstein?

Arrangører: Kollektivtrafikkforeningen, Kolumbus AS, Ruter AS, TØI – Transportøkonomisk institutt
Tid: Tirsdag 15. august 2023
Sted: Clarion Hotel Tyholmen, «Lille Torungen»

[Se opptak her →](#)

Tett gapet: Alle ombord

Arrangører: Ruter AS, Kollektivtrafikkforeningen
Tid: Onsdag 16. august 2023
Sted: Samferdselsteltet

[Se opptak →](#)

Sjåfør- og trafiksikkerhet

Arrangører: Kollektivtrafikkforeningen, Ruter AS, NHO Transport, Fellesforbundet, Fagforbundet
Tid: Torsdag 17. august 2023
Sted: Clarion Hotel Tyholmen, «Lille Torungen»

[Se opptak her →](#)

"Takk for ett veldig bra introkurs! Det var lærerikt og spennende innhold, og ikke minst en god organisering av kurset"

Introduksjonskurset 2023

Kollektivtrafikkforeningen arrangerer hvert år introduksjonskurs for de som enten er nye i bransjen eller ønsker faglig påfyll om kollektivtrafikk og mobilitet. Kurset skal gi grunnleggende kunnskap om de viktigste prinsippene og rammebetingelsene for kollektivtrafikken i Norge, ved hjelp av foredrag fra erfarne fagfolk fra hele bredden i bransjen. Programmet skal øke deltakernes forståelse for hva kollektivtrafikk og mobilitet er, hvilke problemer sektoren løser i samfunnet, og ikke minst hvordan man jobber for å løse disse problemene. Et av målene med Introduksjonskurset er nettverksbygging for nye i bransjen – og på den måten senke terskelen for erfaringsutveksling og faglig diskusjon på tvers av fylkesgrensene også etter kurset.

Årets kurs ble arrangert 26.–27. september i Oslo.

Introduksjonskurset 2023 hadde over 60 deltakere, som er ny rekord for både digitalt og fysisk møte, sammenlignet med tidligere år.

Det var svært gode tilbakemeldinger fra deltagerne.

Bus driver safety seminar på Busworld

Kollektivtrafikkforeningen, Busworld Foundation og Ruter, i samarbeid med KS, NHO Transport, Spekter, Yrkestrafikkforbundet, Fellesforbundet, Fagforbundet og Norsk Jernbanearbeiderforbund, arrangerte et større [seminar om sjåfør- og trafikksikkerhet på Busworld-messa i Brussel 10. oktober.](#)

Bakgrunnen for initiativet var flere alvorlige ulykker i Norge, og et bredt ønske i bransjen om å sette sjåfør- og trafikksikkerhet på dagsorden. Busworld er Europas største bussmesse, hvor hele den europeiske og internasjonale bussprodusent- og leverandørindustrien er til stede.

Sjåførsikkerhetsseminaret ble åpnet av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård, som har engasjert seg tungt i saken, og som kom med klare utfordringer til bussbransjen. Deretter la Transportøkonomisk institutt frem en ny rapport om sjåfør- og trafikksikkerhet i Europa og Norge. Rapporten er skrevet på oppdrag fra Kollektivtrafikkforeningen med samarbeidspartnere, og gir oversikt over tilgjengelige sikkerhetstiltak i buss. Målet er å gjøre det enklere for innkjøpere og myndigheter å stille gode sikkerhetskrav i buss.

I tillegg deltok representanter for Den europeiske transportarbeiderføderasjonen, kollektivselskaper fra London, Madrid, Brussel og Oslo, og store bussprodusenter som Scania og Van Hool.

Til å utarbeide rapporten og arrangere seminaret mottok Kollektivtrafikkforeningen og støttespillere et tilskudd på 350.000 kroner fra Samferdselsdepartementets tilskuddsordning for trafikksikkerhet.

[TØI-rapporten Safety in Bus Transport in Europe NRK-sak i forbindelse med seminaret på Busworld](#)

2.3.5 Kommunikasjon

God kommunikasjon er kommunikasjon som bidrar til måloppnåelse. Det betyr at både vår eksterne og interne kommunikasjon skal bidra til våre overordnede mål om å gjøre hverandre gode, øke oppmerksomhet og kunnskap om kollektivtrafikken, og øke innovasjons- og gjennomføringsevnen i bransjen.

Medlemmene er selve grunnfjellet og drivkraften for Kollektivtrafikkforeningens arbeid. Sekretariatet søker å være oppdatert på medlemmenes behov, og legger til rette for erfaringsutveksling og kompetanseheving både mellom medlemmene og andre aktører. Høy tillit fra medlemmene og samarbeidspartnere er nøkkelen for å være en attraktiv og etterspurt aktør på vegne av bransjen. I tråd med overordnede strategier skal kommunikasjonsarbeidet i sum vise at kollektivtrafikk og bærekraftig mobilitet er det naturlige valget for å løse framtidens mobilitetsutfordringer.

Kollektivtrafikkforeningen har vært en klar og tydelig stemme på vegne av kollektivtrafikken nasjonalt gjennom hele året, blant annet i forbindelse med egne arrangement, på Arendalsuka, Sjøførsikkerhetsseminar på Busworld i Brussel, Kollektivkonferansen og direkte innspill til myndighetene. Vi har også deltatt i høring om statsbudsjettet i Stortingets transportkomité og kommunalkomité, og i tillegg utarbeidet høringsvar i flere nasjonale høringer.

Kollektivtrafikk.no

Kollektivtrafikk.no er vårt «*morskip*» for informasjon og kommunikasjon om kollektivtrafikken og aktivitet i foreningen. Her finner du markedsoversikter, veiledere, høringsvar og innspill, informasjon om forum og komiteer, informasjon og påmelding til arrangementer, nyheter og mye annet. Mye av innholdet vi publiserer her bruker vi andre kanaler til å formidle, f.eks. LinkedIn og Workplace. Se de følgende avsnitt for informasjon om noen smakebiter fra kollektivtrafikk.no

Forum og komiteer

Her finner du informasjon om alle våre forum og komiteer, inkludert leder og nestleder, og hvem som er kontaktperson i sekretariatet. Her legger vi også ut referat fra møtene.

[Se oversikten her →](#)

Kompetanseområde for medlemmer

Er en verktøykasse for kompetanseformidling på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Hvordan sørge for at aktørene vi samhandler med har oppdatert kunnskap om kollektivtrafikk og mobilitet som nøkkel til samfunnsutvikling? Da den ble laget bidro Ruter, AKT og Jernbanedirektoratet sammen med sekretariatet til å utvikle verktøykassen, med hjelp fra Agenda Rådgiving. Resultatet ble lansert som «[Kompetanseområde for medlemmer](#)» på kollektivtrafikk.no i starten av 2021.

Publikasjoner

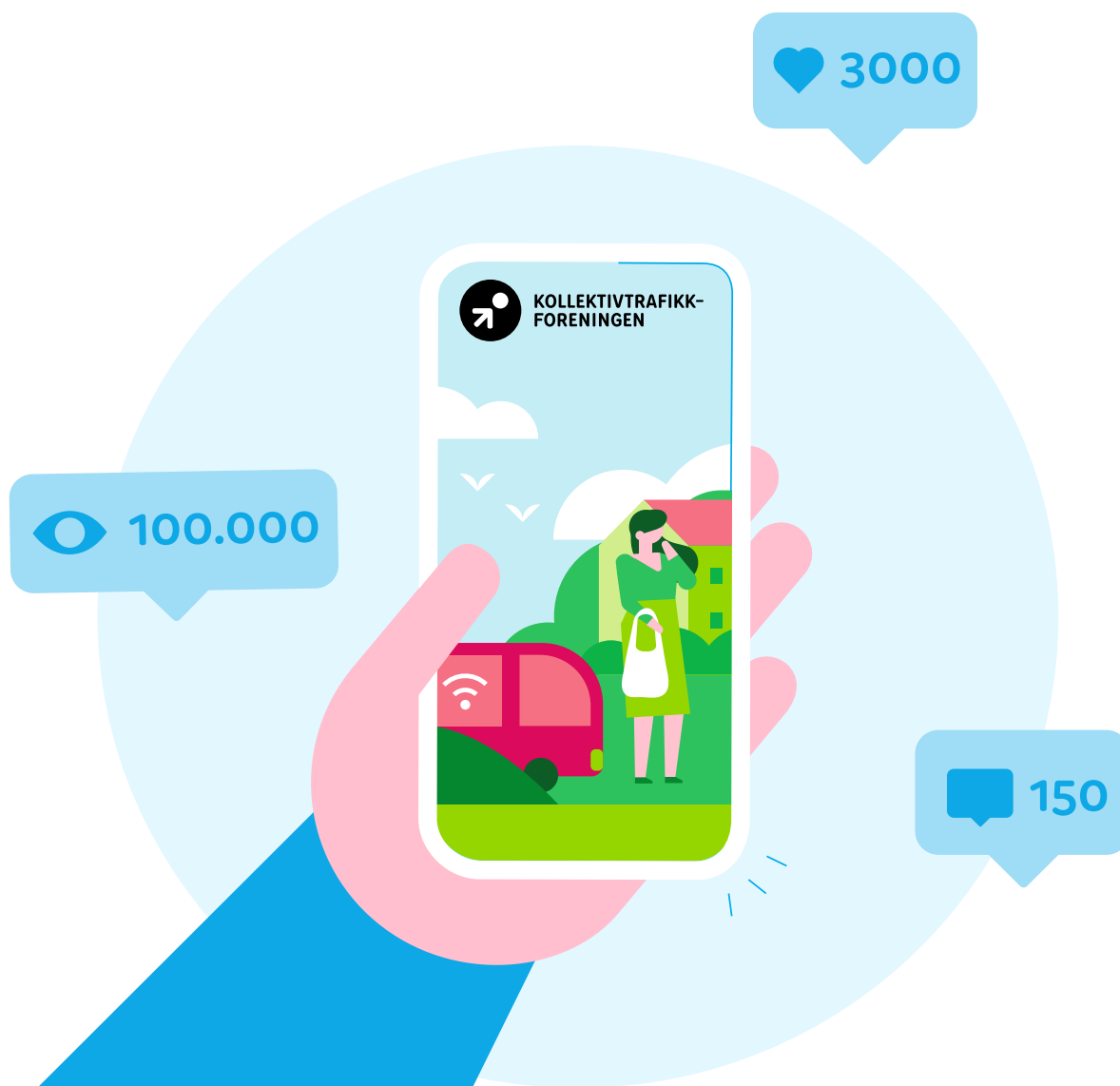
Her publiserer vi aktuelle publikasjoner, rapporter og forskning om mobilitet og bærekraftig bevegelsesfrihet, samlet på ett sted. Det gjør det lettere å få tilgang til oppdatert informasjon om bærekraftig mobilitet, både for medlemmer og andre. Her legges også alle presentasjonene fra Mobilitet til lunsj – en ukentlig seminarrekke arrangert av ulike mobilitetsaktører i Norge.

[Se publikasjoner her →](#)

Arrangementer

Her finner du oversikt over alle kommende arrangement, enten det gjelder seminar, konferanser eller møter i forum og komiteer.

[Finn arrangementer her →](#)

Sosiale media

LinkedIn er vår prioriterte kanal for ekstern kommunikasjon innen sosiale medier. Våre målgrupper er i hovedsak egne medlemmer og andre organisasjoner og fagpersoner innen mobilitet og bærekraft, i tillegg til sentrale og regionale myndigheter. På LinkedIn når vi ut til disse målgruppene. Der deler og fremmer vi medlemmenes oppdateringer, fagrapporter og informasjon om egen aktivitet og arrangementer. I mange tilfeller gjelder dette innhold som vi har publisert på kollektivtrafikk.no. Ved å bruke LinkedIn som formidlingskanal når vi ut mye bredere enn ved å kun publisere på egne nettsider.

Til sammen har det blitt rundt 150 innlegg i 2023, som har gitt rundt 100 000 visninger og drøyt 3000 reaksjoner. Et høyt antall oppdateringer er ikke et mål i seg selv, men vi tror at ved å være aktive deltakere på denne plattformen øker oppmerksomhet om kollektivtrafikken og når ut til våre målgrupper med viktige budskap.

For intern kommunikasjon (til egne medlemmer), benytter vi Workplace som hovedkanal innen sosiale medier. Kollektivtrafikkforeningen har også en Instagram-konto der vi deler innhold fra våre medlemmers kampanjer. I tillegg brukes også Facebook i enkelte tilfeller, primært i forbindelse med formidling av prisene som deles ut på konferansen.

2.3.6 Markedsoversikt

Kollektivtrafikkforeningen samler inn data og publiserer markedsoversikter for buss, båt og ferje.

Det gjør vi for å gi interesserte aktører og aktuelle tilbydere innsikt i markedet, og for å gjøre det lettere å koordinere planlagte anbudsprosesser på tvers av regionene. Det er viktig for å opprettholde konkurransen i et marked med relativt få nasjonale tilbydere.

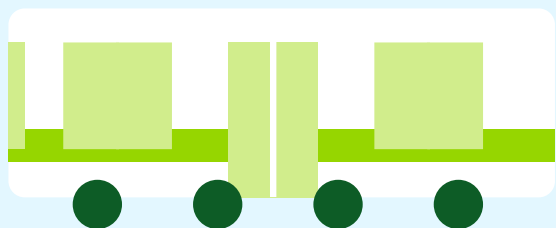
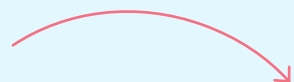
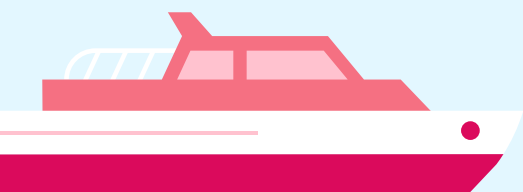
I 2023 har vi:

Oppdatert markedsoversikt for buss to ganger.

[Se oversikt →](#)

Oppdatert markedsoversikt for båt og ferje én gang.

[Se oversikt →](#)

2.3.7 Høringer og innspill

Kollektivtrafikkforeningen har i 2023 levert totalt ti skriftlige innspill og høringsvar. Les alle våre innspill fra 2023 og øvrige år her.

[Se oversikt →](#)

Innspill 2023:

14.04.2023: [Innspill til revidert nasjonalbudsjett.](#)

15.05.2023: [Innspill til Stortingets finanskomite vedr. revidert nasjonalbudsjett.](#)

Høringsvar 2023:

24.01.2023: [Endringer i verneutstyrforskriften og bruksforskriften](#)

26.01.2023: [Konseptvalg for et nytt system for veibruksavgift og bompenger](#)

08.03.2023: [Forslag til skjerpede miljøkrav i offentlige anskaffelser](#)

22.05.2023: [Forslag til innføring av krav om R-29 for alle busser i løyvepliktig persontransport](#)

30.06.2023: [Høringstuttalelse NTP 2025-20236 – Høring av transportvirksomhetenes svar](#)

07.09.2023: [På vei mot en bedre regulert drosjenæring. Delutredning I fra Drosjeutvalget](#)

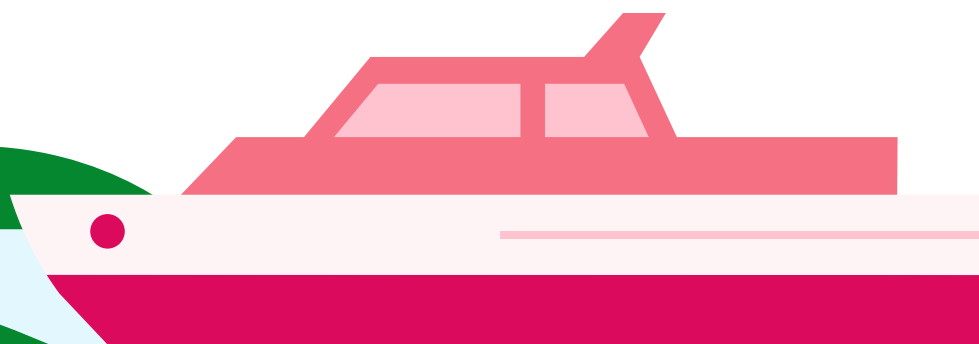
28.09.2023: [Forslag til endringer i forskrift om utslippskrav til kjøretøy ved offentlig anskaffelse til veitransport](#)

01.10.2023: [Krav om nullutslipp av klimagasser til ferjer og hurtigbåter](#)

11.10.2023: [Høring i Transportkomiteen på Stortinget: Innspill til Statsbudjettet 2024](#)

16.10.2023: [Høring i Kommunalkomiteen på Stortinget: Innspill til Statsbudjettet 2024](#)

20.10.2023: [Skriftlig høring Finanskomiteen på Stortinget: Innspill til Statsbudjettet 2024.](#)

2.4 Øke innovasjons- og gjennomføringsevnen

2.4.1 Utfordringer og langsiktig målbilde

En fremtid hvor kollektivaktørene gir innbyggerne bevegelsesfrihet gjennom å tilby nye mobilitetstjenester, sømløs integrasjon av dagens rutesatte tilbud med delte mobilitetsformer og selvstyrte transportmidler kommer stadig nærmere. Kollektivsektoren har lenge samarbeidet for å møte fremtiden, både gjennom konkrete samarbeidsprosjekter og uformelle arenaer.

Vi går nå inn i en tid som krever et taktskifte i utviklingshastigheten. Klima- og naturkrisen, utfordringen med å opprettholde bærekraftige lokalsamfunn, utnytte mulighetene i den teknologiske utviklingen, dyrtid og en usikker nasjonaløkonomi tvinger frem behov for ett mer forpliktende og omfattende samarbeid i sektoren.

Kollektivtrafikkforeningens medlemmer er godt posisjonert for å lykkes med dette taktskiftet takket være kultur og kompetanse for å utvikle kundeorienterte digitale tjenester, innfasing av en verdensledende andel utslippsfrie transportmidler, og tydelige ambisjoner om å utvide rollen sin fra tradisjonelle kollektivselskap til mobilitetstilbydere.

Medlemmene er enige om at ett felles nasjonalt samarbeid hvor alle deltar er svært viktig for å møte fremtiden og er enige om at det nå skal jobbes med å definere hvilken innretning og omfang dette samarbeidet skal ha.

Dette vil også legge grunnlaget for å sikre at kollektivaktørene blir en premissgiver i utviklingen av fremtidens mobilitetslandskap, bestående av private og offentlige aktører som sammen utvikler fremtidens kundeorienterte mobilitetstjenester.

2.4.2 Prosjektet «Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet»

Styret i Kollektivtrafikkforeningen erkjente tidlig at bransjen må tenke nytt i møte med utfordringer som lavere økonomisk støtte, nye tiltak for å nå klimamål, teknologisk utvikling, ekstraordinære økninger i kostnadsnivå og regjeringens ønske om økt innovasjonskraft.

Vi må sikre at kollektivbransjen er i stand til å utvikle tjenester som løser samfunnets overordnede oppdrag og mål innen mobilitet. Vi ønsker at bransjen kan levere gode, attraktive tjenester for kundene, bærekraftig mobilitet for alle, og være konkurransedyktig i konkurranse med globale, kommersielle aktører. Med de økende prisene overalt i samfunnet vil kollektivtrafikken ha en svært viktig samfunnsrolle i åra framover, ved å sikre bærekraftig mobilitet til alle som trenger det til en bærekraftig pris.

Gjennom og i etterkant av pandemien har Kollektivtrafikkforeningen gjennomført flere prosjekter, som alle peker mot at sterkere samarbeid er veien å gå for å levere tjenester som beskrevet ovenfor.

Kollektivtrafikkforeningen startet derfor vinteren 2023 prosjektet «Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet.»

Prosjektet ble igangsatt rett før påske, og det ble opprettet ei prosjektgruppe bestående av deltagere på strategisk nivå fra 7 av medlemmene med styret som styringsgruppe. Det ble også gjennomført møter med Strategi- og utviklingsforum og Topplederforum. Både styret i Kollektivtrafikkforeningen og alle toppledere hos kollektivaktørene ble gjennom prosjektet enige om at bransjen skal jobbe mot å etablere ett felles forpliktende samarbeid digital tjenesteutvikling.

[Sluttrapporten kan leses her →](#)

2.4.3 Veien videre for felles samarbeid

Etter at prosjektet «Bedre og mer effektivt samarbeid for bærekraftig mobilitet» ble avsluttet, ble veien videre diskutert i Topplederforum.

Det ble der besluttet å etablere en gruppe som arbeider videre for å få til et felles samarbeid om digital tjenesteutvikling.

Denne gruppa består av:

Knut Sletta, Jernbanedirektoratet, leder

Edith Nøkling, Kolumbus AS

Christel Borge, Entur AS

Bernt Reitan Jenssen, Ruter AS

Trond Myhre, Vestfold og Telemar fk

Terje Sundfjord, Brakar AS

Jonny Berg, Fagnettverk for mobilitet, KS

Konrad Pütz, Samferdselssjefkollegiet, KS

Siv Wiken, AKT AS og styreleder Kollektivtrafikkforeningen følger arbeidet.

Sekretariat er Olov Grøtting og Daniel Rees fra Kollektivtrafikkforeningen sammen med ressurser fra Jernbanedirektoratet.

Gruppen skal lede arbeidet mellom Kollektivtrafikkforeningens medlemmer med ambisjon om å få til ett felles samarbeid for digital tjenesteutvikling på tvers av fylkeskommunale og statlige aktører.

Formålet er å sette medlemmene i stand til å levere bedre tjenester til de reisende, sikre best mulig utnyttelse av samfunnets ressurser, og bidra til at kollektivtrafikken kan levere på nasjonale klima- og bærekraftsmål gjennom å ta langt større markedsandeler enn i dag.

Dagens ansvarsfordeling mellom forvaltningsnivåene ligger til grunn for arbeidet.

2.4.4 PLUSS1

Snelandias/Troms og Finnmark fylkeskommunes Samhandlingsplattform heter Pluss1 og er et nettsted designet for å bringe sammen aktører fra ulike bakgrunner med et felles mål: å forme fremtiden for samferdsel. Nettstedet skal være så enkelt å bruke, at du skal kunne legge ut både behov, prosjekter i oppstart og ev. prosjekter som er gjennomført. Samarbeidsplattformen ønsker å bryte ned barrierer, få ut ideene og behovene på et tidlig tidspunkt slik at flere får vite om dem og kan lære eller delta, og derigjennom kan bidra til måloppnåelse.

Kollektivtrafikkforeningen håper at Pluss1 kan bli en løsning som tas i bruk av våre medlemmer og som skaper mer samarbeid om ulike innovasjons- og utviklingsprosjekter. Mot slutten av 2023 var det klart for testing av en prototype av Pluss1 Samarbeidsplattform.

2.4.5 Status for kollektivtrafikken i Norge

I dag er nasjonale nøkkeltall og indikatorer for kollektivtrafikken på mange områder mangelfulle og med varierende kvalitet. Det gjelder på områder som offentlige tilskudd, investeringer, skoleskyss, innovasjonsprosjekter etc. Som en tjeneste som i stor grad er offentlig finansiert, er kunnskap om historisk utvikling, nåsituasjonen, og viktige utviklingstrekk fremover, viktig informasjon for å vurdere effekten av offentlige tilskudd og investeringer i kollektivtrafikk, og når samfunnet skal ta stilling til videre satsinger.

På den bakgrunn besluttet Kollektivtrafikkforeningen å sette i gang et prosjekt med formål å sikre god og lik rapportering av sentrale indikatorer, utvikle nye indikatorer, og publisere dette årlig sammen med en rapport som har arbeidstittel «Status for kollektivtrafikken i Norge». Det legges også opp til at data skal publiseres åpent for å legge opp til mest mulig gjenbruk. Etter en minikonkurranse har Kollektivtrafikkforeningen inngått en avtale med Transportøkonomisk institutt om faglig bistand med varighet på tre år fra 2024-2026, med opsjon på forlengelse i ytterligere to år. Den første rapporten skal etter planen publiseres i løpet av 2024.

2.4.6 Analyseprosjektet «Bil nr. 2»

SSB-tall som ble presentert av Hallgeir Kvadsheim på Kollektivkonferansen, viser at befolkningen bruker store summer på transport hvert år. Det aller meste, rundt 200 mrd. kroner, brukes på privatbil, og rundt 60 mrd. kroner på bil nr. 2. Kollektivtrafikkforeningen ønsker å forstå behovene til denne gruppen bedre, og gjennom sømløs, integrerte kundeopplevelser konkurrere bedre mot privatbilen og særlig bil nr. 2.

Prosjektet er et felles eierskap mellom deltakerorganisasjonene, som inkluderer Kollektivtrafikkforeningen, Ruter, Skyss, AtB, Kolumbus, Jernbanedirektoratet, og Entur. Målet er å skape innsikt gjennom en analyse av eierskapet til flere biler («bil nr. 2»), identifisere bruksmønstre, kostnader, og behov knyttet til sekundære biler, søker prosjektet å utarbeide strategier for å øke bruken av kollektivtransport og redusere avhengigheten av privatbilen. Prosjektet forventes å foreligge i 2024.

2.4.7 Arbeid med ny nasjonal transportplan

Regjeringen har varslet at den vil legge frem ny Nasjonal transportplan 2025-2036 i løpet av våren 2024. Planen vil legge store føringer for statens samferdselspolitikk i årene fremover. Kollektivtrafikkforeningen har jobbet grundig med høringsinnspill, og arrangerte blant annet et diskusjonsmøte med bred deltakelse fra medlemmer over hele landet. Vi mottok også skriftlige innspill fra mange av medlemmene. Vi har også deltatt i innspillsmøter med samferdselsministeren, både i Oslo og Bergen, for å fremføre kollektivtrafikkens faglige innspill.

Sentralt i Kollektivtrafikkforeningens høringsuttalelse var behovet for et nasjonalt kollektivløft med økt og forutsigbar finansiering til å utvide kollektivtilbudet, for på den måten kunne konkurrere mot privatbilen og ta langt større markedsandeler i årene fremover.

[Les høringsinnspillet her→](#)

3. Året i Kollektivtrafikkforeningen

Januar

- [24. Bestillingstransportforum](#)
- [26. Materiell- og miljøkomiteen](#)
- [26. Økonomiforum](#)
- [31. Styret](#)

Februar

- [15.-16. Anskaffelsesseminar](#)
- [20. Båt- og ferjeforum](#)
- [28. Markedsforum](#)

Mars

- [9. Kontraktskomiteen](#)
- [9. Mobilitets- og markedskomiteen](#)
- [9. Økonomiforum](#)
- [14. Styret](#)
- [16. Materiell- og miljøkomiteen](#)
- [23. Mobilitet 2023: Fleksibel transport – på vei mot fremtidens mobilitet](#)
- [30. Generalforsamling](#)

April

- [12. Bestillingstransportforum](#)
- [24.-26. Studietur til Helsinki](#)

Mai

- [4. Økonomiforum](#)
- [11.-12. Storbyforum](#)
- [16. Båt- og ferjeforum](#)
- [23.-24. Markedsforum](#)
- [24.-25. Skoleskyssforum](#)
- [30. Materiell- og miljøkomiteen](#)
- [31. Styret](#)

Juni

- [4.-8. UITP-konferanse, Barcelona](#)
- [13. Bestillingstransportforum](#)
- [15. Økonomiforum](#)
- [16. Strategi- og utviklingsforum](#)
- [21. Mobilitets- og markedskomiteen](#)
- [24. Kontraktskomiteen](#)

Juli

Ferie!

August

- [15. Arendalsuka: Billige kollektivbilletter: Gull eller gråstein? \(KTF, Kolumbus, Ruter og TØI\)](#)
- [16. Arendalsuka: Tett gapet: Alle om bord \(Ruter og KTF\)](#)
- [17. Arendalsuka: Sjøfør- og trafikksikkerhet \(KTF, Ruter, NHO Transport, Fellesforbundet og Fagforbundet\)](#)
- [17. Styret](#)

September

- [12. Båt- og ferjeforum](#)
- [12.-13. Økonomiforum](#)
- [14. Markedsforum](#)

Oktober

- [18. Skoleskyssforum](#)
- [19. Bestillingstransportforum](#)
- [19.-20. Mobilitets- og markedskomiteen](#)
- [20.-21. Fellesmøte Kontraktskomiteen og Materiell- og miljøkomiteen](#)
- [20.-21. Topplederforum](#)
- [21.-22. Storbyforum](#)
- [26.-27. Introduksjonskurset](#)

Oktober

- [10. Busworld: sjåførsikkerhetsseminar](#)
- [17. Styret](#)
- [17. Kommunikasjonsforum](#)
- [17.-18. Bestillingstransportforum](#)
- [19. Økonomiforum](#)
- [19. Personvernettsverk](#)

November

- [3. Strategi- og utviklingsforum](#)
- [15. Styre- og eierseminar](#)
- [16. Kollektivkonferansen](#)
- [24. Kontraktskomiteen](#)
- [28. Fellesmøte Materiell- og miljøkomiteen og Båt- og ferjeforum](#)
- [30. Mobilitets- og markedskomiteen](#)

Desember

- [5. Markedsforum](#)
- [5. Styret](#)
- [14. Økonomiforum](#)

